VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 139 — Vol LI vuosikerta — Sudbury, Ont. — Lauantai, jouluk. 2 p. — Saturday, Dec. 1, 1967

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

1917—1967

1867 1967

Itsenäinen SUOMI

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

Joululahjaksi tuli lisää veroja

Carterin ehdottamat veroreformit sivuun – yhtiöille takamaksuja "säästöveroista" – kadunmiehet kantavat taakan

Ottawa. — Raha-asiainministeri Mitchell Sharpin torstai-iltana esittämä mini-budjetti — oikeammin lisäbudjetti sen vuoksi kun hänen aikaisemmin laatimansa talousarvio ei pitänytkään vettä — lisää "kadun miehen ja naisen" verotaakkaa jotta suuryhtiöt pääsisivät entistäkin edullisempaan talousasemaan. Mr. Sharp tiedoitti, että väkijuomien ja tupakan vero kohoaa heti ja tulovero tammikuun 1 päivänä.

Samalla kertaa mr. Sharp antoi tietää, että Carterin kuninkaallisen komissionin ehdottamat ja kansalaispiireissä laajaa kannatusta nauttima verotusjärjestelmän uusimisesitys jätetaan toteuttamatta. Sen sijaan mr. Sharp lupasi vain "korjailla" nykyistä verotusjärjestelmää.

Sen lisäksi, että suuryhtiöt vapautettiin verokorotuksilta kokonaan, raha-asiainministeri Sharp sanoi, että hallitus ryhtyy ensi kesäkuusssa maksamaan yhtiöille takaisin sitä 5 prosentin palautettavaa veroerää, mikä on niiltä viimeaikoina peritty. Tuloksena on, että vuoden aikana tulee yksityiskansalaisten maksettavaksi $280 miljoonaa lisäveroa ja yhtiöille maksetaan takaisin edellämainittua palautettavaa veroa $139 miljoonaa.

Tämän minibudjetin mukaan astuu tammikuun 1 päivänä voimaan 5-prosenttinen tuloverojen korotus, josta ensimmäinen $100 suuruinen veromaksu on vapaa. Tämä tarkoittaa, että mies, jolla on vaimo ja 2 lasta, sekä $3,600 tulot, ei joudu korotettua veroa maksamaan. Mutta jos hänellä on $5,000 vuositulo, silloin kohoaa vero $10 vuodessa, $7,000 tuloista $29.00 lisävero, $10,000 $64.00 lisäveroa — mutta kattorajana verokorotuksessa on $600 mikä korotus tulee $50,000 vuositulon omaaville. Sen jälkeen ei verokorotus enää lisäänny.

Nyt heti astui voimaan — joululahjaksi — väkijuomien ja tupakan verojen korotus: 25 unssin viinapullon vero (ja hinta) nousee 15 sentistä $1.25 pullo, 24 pullon olutkorin vero 8 senttiä ja useimmat viinit 1 sentti pullo.

Kaksikymmentä savuketta käsittävän rasian vero nousee 2 sentillä ja 25 savukkeen rasia 2½ sentillä. Piippu ja "kierrettävän" tupakan hinta kohoaa 10 sentistä 90 senttiin pauna. Sikaarien tavaravero kohoaa 2½-prosenttisesti laskettuna tehtailijan myyntihinnasta.

Mr. Sharp arvioi, että tuloverokorotus tuottaa hallitukselle kuluvan tilivuoden (viimeisen 3 kuukauden aikana) $25 miljoonaa ja seuraavan koko tilivuoden aikana (1968—69) 185 miljoonaa.

Väkijuomien ja tupakan verokorotus tuottaa $20 miljoonaa tänä vuonna ja tulevana tilivuonna $95 miljoonaa.

Tämä tarkoittaa, että yksityiset veronmaksajat joutuvat maksamaan kuluvan tilivuoden 3 viimeisen kuukauden aikana lisää liike- ja tuloveroa $45 miljoonaa — noin $2 kutakin canadalaista kohti ja tilivuonna 1968—69 $280 miljoonaa, eli keskimäärin $14.00 kutakin canadalaista tai $56.00 kutakin 4-henkistä perhettä kohden vuodessa.

Yhtiöiden osaksi tulee se, että ne joutuvat tästä lähtien maksamaan vähän nopeammin tuloverojaan kuin aikaisemmin. Yksityisten veronmaksajain täytyy maksaa veronsa heti palkkansa saatua, mutta yhtiöt maksavat veronsa kuukausittain 12 kuukauden aikana siten, että niiden ensimmäiset maksut lankeavat maksettavaksi vasta tilivuoden viidentenä kuukautena.

Nyt mr. Sharp määritteli, että nämä maksut on aloitettava tilivuoden kolmantena kuukautena. Tämä auttaa hallitusta hieman ensi vuonna, mutta asiallisesti puhuen se jättää yhtiöiden verot entiselleen.

Sen lisäksi mr. Sharp tiedoitti minibudjettinsa yhteydessä, että kesäkuusta alkaen maksetaan yhtiöille takaisin se 5-prosenttinen "säästövero", mikä "inflaatiovastaisena" toimenpiteenä otettiin käytäntöön vuonna 1966 ja jonka takaisin maksuajaksi määriteltiin silloin 36 kuukautta.

Tämän perusteella yhtiöt saavat veroistaan takamaksua kuluvan tilivuoden viimeisen 3 kuukauden aikana $105 miljoonaa ja seuraavan tilivuoden aikana $139 miljoonaa.

Pitkät savukkeet maksavat enemmän ensi viikolla

Toronto. — Imperial Tobacco Co. of Canada Ltd. Montrealista ilmoitti eilen, että se nostaa "pitkien, king-size- ja 100 millimetrin savukkeiden" hintaa.

Teollisuuden eräs puhemies sanoi että tavallisin hinta Suur-Torontossa on 42 senttiä 20 savukkeen rasiasta ja 52 senttiä 25 rasiasta.

He sanoivat, että koko tukkuhinnan nousu säilytetään kuluttajille, tarkoittaen, että "king-size" 20, nousee yhdellä sentillä ja oikein pitkät menevät 42:sta 46:een senttiin.

Puhemies esti uuden hallituksen Bengalissa

Se rohkaisi yhteisrintaman kannattajia, uusi, yleislakko Kalkuttassa torstaina

Kalkutta — Keskushallituksen nimittämä West Bengalin uusi hallitus estettiin torstaina ottamasta paikkaansa, kun osavaltion lainlaatijakunnan puhemies antoi lausunnon, että hallitus oli nimitetty toimeensa laittomasti — ja lopetti 12 minuutia kestäneen kiihkeän istunnon.

Täten menetellen puhemies Bijoy Bannerjee esti luottamuslauseäänestyksen suorittamisen.

Tämä puhemiehen lausunto aiheutti lainlaatijain keskuudessa tyrskintää, mikä levisi pian lainlaatijakunnan ulkopuolellekin. Keskushallituksen nimittämän 75-vuotiaan valtionpäämiehen tri Prafulla Ghandra Ghoshin väitetään tällöin loukkaantuneen.

Tavallisiin kalkuttalaisiin tämä lausunto vaikutti sähköiskun lailla. Katujen kulmauksiin kokoontuneet ihmisjoukot, joita poliisit hajoittivat, keskustelivat kiihkeästi tämän lausunnon perustuslaillisesta merkityksestä ikään kuin tuhannet ihmiset olisivat osallistuneet lakikoulun seminaarin istuntoon.

Tämä puhemiehen lausunto antoi yllätyskäänteen viikko sitten kehittyneelle kriisille mikä sai alkunsa siitä kun keskushallitus erotti Yhteisrintamahallituksen.

Muutaman minuutin kuluttua puhemiehen antaman lausunnon jälkeen syntyi kaduilla kahakoita. Poliisit hyökkäsivät äkkiä "United Front zindabad" — eläköön yhteisrintama — huutoja esittäneen noin 200 henkeä käsittäneen väkijoukon kimppuun käyttäen aseinaan raskaita puupatukoita.

Mielenosoittajat pakenivat paikalta ja toisia kaatui maahan missä heitä piestiin pahoin. Kolme nuorempaa ja yksi vanhempi — miestä vietiin päät verta vuotaen poliisiautoon.

Kovasti aseistettujen poliisivoimien edessä — niitä oli kaikkiaan 50,000 West Bengalissa ja heistä 18,000 Kalkuttassa — oli torstaiaamuna uusi 24 tunnin yleislakko.

Suurin osa Kalkuttan kaduista oli jo keskiviikkona miltei autioina. Keskiviikkoiltana olivat monet liikkeet suljettuina linja-autojen ollessa myös pois katuliikenteestä.

O Canadan sanat yhä tutkittavana

Ottawa. — Alahuoneen ja senaatin yhteinen komitea, joka valitsee sanat O' Canadelle tuli torstaina ulos suljettujen ovien takaa kuulemaan neljän todistajan esitykset.

Tähän asti komitea on kokoontunut suljettujen ovien takana valitakseen parhaat niiden monien satojen sanojen joukosta, jotka sille oli alistettu.

He ovat päässeet valinnassaan jo noin 20:neen ja jos kuulustelut edistyvät nopeasti, on mahdollista että valinta tapahtuu ennen vuoden loppua.

Komitea on jo ehdottanut että O' Canadan alkuperäinen sävel pidetään ja parlamentti on sen hyväksynyt.

Sitten kun komitea on tehnyt päätöksensä O' Canadan sanoista, se ryhtyy tarkastamaan God Save the Queen sanoja, kuninkaallista hymniä varten.

SANOO USAn "SALAKASVATTAVAN" CANADASSA KEHITETTYÄ VILJAA

Manitoban yliopiston kerrotaan kehittäneen ensimmäisen hedelmällisen ristisiitos-viljalajin triticalen mistä odotetaan hyviä tuloksia nälän poistamiseksi

Winnipeg — Amerikkalaisten "salakasvattajien" sanotaan uhkaavan Canadan centennial vuoden suursaavutuksen, ensimmäisen keinotekoisesti kehitetyn viljalajin myynti- ja lisenssoimismahdollisuutta.

Tämän johdosta Manitoban yliopiston tiedemiehet kiirehtivät ohjelmaansa saadakseen triticale-nimellä tunnettavalle viljalle lisenssijärjestelyt ennen tämän vuoden loppua.

Tämä viljalaji on ristisiitos rukiista ja vehnästä. Se antaa erittäin tuottoisan sadon ja on saanut suurta mainoshuomiota USAssa.

Canadalaiset maataloustiedemiehet kuten tri R. C. McGinnis, Manitoban yliopistosta, eivät todella haluaisi lisenssoida "tritivalea" tänä vuonna.

Mutta heidän on pakko toimia, niin kerrotaan, siksi kun pieni määrä tätä viljaa on varastettu, ja tuottanut niin hyvin, että sitä kasvatetaan nyt kokonaisilla pelloilla USAssa.

Jos Canada ei lisenssoi tätä viljaa nyt, niin pelkona on, että salakasvatusmenetelmällä tuotettua triticale dumpataan maailman markkinoille joita ei ole valmistettu siihen. Muutama pettymyksiä tuottava vuosi voi tappaa koko ohjelman.

Tritivalen mahdollisuudet ovat canadalaisten agronomien käsityskannan mukaan niin suuret, että tämän uuden viljalajin myyntiä olisi käsiteltävä yhtä huolellisesti kuin on käsitelty sen kehitystäkin. Manitoban yliopiston tiedemiehet ovat ny kehittäneet ensimmäisen hedelmällisen (itsensä uusiva) keinotekoisen viljalajin.

Se ei pysty vain uusimaan itseään, vaan tiedemiehet ovat saaneet triticalen viljelyksestä 80 bushelin sadon eekkeriltä, verrattuna 40-busheliseen hyvään vehnäsatoon.

Täten uuttera salakasvattaja voi tuottaa 10Q paunan määrästä suuria siemenmääriä. Jos niistä ei suoriteta mitään valintaa, koko tämä viljamäärä voidaan käyttää siemennykseen.

Tämä ongelma on nyt Canadan edessä. Kaikkialla Yhdysvaltain eteläosassa kasvatetaan eekkerikaupalla triticalea. Lajimäärä ei ole niin suuri ja valinnallisuutta ei toteuteta lainkaan, mutta tätä uuta viljaa on saaavana.

Tämän vastapainoksi Cnada poistaa kaikki esteet saadakseen omaa triticalea markkinoille ennen joulukuun loppua. Se tullaan tuntemaan Rosner-nimellä.

Valitettavasti ensimmäiseksi Canadassa lisenssin saava triticale ei ole sellaista viljaa, mitä tiedemiehet haluavat. Ensimmäinen tuotantomäärä siitä on tarkoitettu karjalle. Sen hinnan arvioidaan olevan vehnän ja ohran hinnan välimailla.

Ensimmäiseksi kaupallisesti kasvatettava triticale kylvetään 3,600 eekkerin suuruiselle pellolle Darlingfordin alueella Etelä-Manitobassa.

Triticalen kasvatuksessa ei tarvita erikoisvälineitä, ei mitään erikoisia kasvatusmenetelmiä — mutta se tuottaa 25-30 prosenttia suuremman sadon kuin tavallinen vilja.

Tri McGinnis on vakuuttanut, että vuoden tai kahden kuluttua on saatavissa jauhettavaksi sopivaa triticalea, minkä tuotanto tulee auttamaan taistelua maailman nälkätilannetta vastaan.

O'Keefe Centre Suur-Toronton huollettavaksi

Toronto.—Puheenjohtajansa William Allenin saatua estetyksi täyden finanssiraportin saamisen 3,200 istuinta käsittävän teatterin toiminnasta, Suur-Toronton valtuusto teki tiistaina päätöksen O'Keefe- Centre-nimisen teatterin kaupungin haltuun ottamisesta.

Mr. Allen sanoi valtuustosta voitavan saada käsitys, että se ei ollut halukas saamaan haltuunsa tätä teatteria, jos se päättäisi lähettää tarjouksen takaisin Suur-Toronton valtuuston johtokunnalle.

Valtuusto päätti asian 22 - 6 ettei tätä kaksi sivua käsittävää raporttia lähetetä takaisin johtokunnalle. Kaupungin tuloviraston laatimaa salaista raporttia ei tuotu valtuuston käsiteltäväksi.

Valtuusto neuvottelee Canadian Breweries Ltd'n kanssa, joka val-

(Jatkuu sivulla 4)

HAASTERYNTÄYSTULOS ON NYT $9,179.75

Etelä-Ontario nousi alueittenvälisessä kovassa kilpailussa neljännelle tilalle

Lehtemme talousaseman tukemiseksi — karhujen karkoittamiseksi kultavuottaan viettävän Vapauden ja Liekin kimpusta — on jälleen saatu 4 lahjoitusta ja niiden ansiosta kaunis rahasumma $86.00. Suurkiitos lahjoituksista!

Aikaisemmin julkaistut lahjoitukset huomioiden tämä tarkoittaa, että Vapaus on saanut nyt päättymisvaiheessa olevan haastekampanjan tuloksena $9,179.75.

Tämänpäiväistä lahjoitusmäärää kaunistaa suuresti järjestöväen lahjoitukset: Torontolainen v.- ja u.-seura Yritys lahjoitti $25.00 ja Sarnian suomalaisten bingotuloista saatiin Vapaudelle syntymäpäivälahjaksi $55.00 Suurkiitos järjestöystävät!

Alueittenvälisessä kovassa kilpailussa hyppäsi nyt Etelä-Ontarion alue viidenneltä tilalta kolmanneksi. Onneksi olkoon!

Tulokset alueittain ovat seuraavat:

	Tavoite	Vapaus	Liekki	Yhteensä	Pros.
KESKI-ONTARIO	$1,830.00	$2,491.55	$ 231.50	$2,723.05	148.80
LÄNSI-ONTARIO	1,500.00	1,635.00	288.00	2,023.00	134.87
POHJOIS-ONTARIO	1,300.00	1,600.50	120.00	1,720.50	132.35
ETELÄ-ONTARIO	1,325.00	1,493.75	145.00	1,638.75	123.68
MAN.-SASK	55.00	54.00	13.00	67.00	121.81
BR. COLUMBIA	650.00	485.05	274.50	759.55	116.85
Quebec	250.00	133.00	44.00	177.00	70.8
Alberta	90.00	26.00	28.00	54.00	60
U. S. A.			13.90	13.90	
Suomi			3.00	3.00	
	$7,000.00	$7,918.85	$1,260.90	$9,179.75	131.41

Lahjoituksia ja uusia haasteita saapui nyt seuraavasti:

LEHDEN TILAAJA, Toronto, Ont. lahjoittaa $1.00 Vapaudelle.

ALMA JA BILL KAUTTO, Creighton Mine, Ont. lahjoittavat $5.21 syntymäpäivälahjana Vapaudelle.

V.- JA U.-SEURA YRITYS, Toronto, Ont. lahjoittaa $25.00 Vapaus-lehdelle syntymäpäivälahjana.

SARNIAN SUOMALAISTEN BINGOSTA JA LAHJOITUKSISTA saatu tulos $55.00 lahjoitetaan 50-vuotiaalle Vapaus-lehdelle syntymäpäivälahjana.

Tässä katsauksessa	**$ 86.21**
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	**7,832.64**
	7,918.85
Liekin lahjoitukset	**1,260.90**
Yhteensä	**$9,179.75**

BRITANNIALLE KOVIA LUOTTO-EHTOJA

Joutuu kaiken lisäksi IMF:n kanssa neuvottelemaan ehtojen toteuttamisesta

Pariisi — Britannia suostui keskiviikkona koviin ehtoihin saadakseen $1.4 miljardin suuruisen lainan (USAn rahassa) äskettäin devalvoidun puntansa avuksi.

Tämän luoton antaa Britannialle International Monetary Fund (IMF) ja varsinainen luotto tulee kansainvälisestä kulta- ja valuuttareservistä, mitä käytetään niiden maiden avustamiseksi jotka joutuvat vaaralliseen finanssitilaan.

Vuodesta 1957 lähtien, jolloin Ranska sai tätä kansainvälistä luottotukea, mikään huomatumpi teollisuusmaa ei ole saanut tällaista apua

Noin kaksi viikkoa kestäneiden valmistelujen jälkeen annettu luotto sai keskiviikkona lopullisen hyväksymisen lainan antajamailta — kymmeneltä ns. johtavalta teollisuusmaalta.

Britannia suostui IMF:n kirjeellisesti esittämiin ehtoihin, mitkä raha-asianministeri James Callaghan allekirjoituksellaan vahvisti. Luoton antaneet maat keskustelivat keskiviikkona Britannian kanssa tämän luoton ehdoista. Samaan aikaan saatiin tieto, että edellämainittu mr. Callaghan eroaa toimestaan.

Britannian kerrotaan suostuneen seuraavaan:

— Vähentämään budjetti-vajaustaan, minkä piti tulevan valtionvaran vuoden aikana nouseman 1.9 miljoonaan puntaan, yhteen miljoonaan puntaan.

— Ehkäistä liikkeellä olevan rahan lisääntymisen Britanniassa nykyistä tasoa suuremmaksi.

— On hyväksyttävä aikaisemmin suunniteltua pikemmin laki, mikä lopettaa 3-prosenttisen vientituen. Britannia on aikaisemmin sanonut että tämä vientiliikkeille annettava hyvitys tai avustus lopetetaan huhtikuun 1 pnä. Tämä ei tyydyttänyt joitakin luoton-antajamaita, varsinkaan Ranskaa. Britannian sanotaan suostuneen siihen että asiaa koskevaa lakiehdotus esitetään parlamentille vielä ennen joulua.

— Saavuttaa ulkomaankaupan kauppatasossa 200 miljoonan punnan suuruinen ylijäämä tulevan vuoden toisen puolivuoden aikana, ja v. 1969 500 miljoonan punnan ylijäämä.

— Britannia suostuu neuvottelemaan aika-ajoittain IMF:n virkailijain kanssa valuuttakysymyksistä, siitä, jos kauppatasetavoitteita ei täytetä, silloin tulee voimaan vieläkin kovempia ehtoja. Nämä kokoukset pidetään ensi helmikuussa, heinäkuussa ja marraskuussa.

Kaikkien näiden ehtojen tarkoituksena sanotaan olevan se, että Britannian viikko sitten ilmoittama 14.3-prosenttinen punnan vaihtoarvon devalvointi tulee johtamaan toivottuun 'menestykselliseen' lopputulokseen.

SYNTIPUKKI, VAIKO MERKKI ESKALATIOSTA?

USAn puolustusministeri McNamaran sivuun jääminen aiheuttaa huolestumista lännessä

Lontoo. — Yhdysvaltain puolustusministeri Robert MacNamaran tuleva siirtyminen muihin tehtäviin aiheutti Länsi-Euroopan pääkaupungeissa epäilyä siitä, että USA tulee eskaloimaan edelleen sodankäyntiään Vietnamissa.

Eri länsimaiden pääkaupungeissa ja pankkipiireissä puhuttiin erotiedon yhteydessä enemmän Vietnamin sodasta kuin mr. MacNamaran kyvyistä Maailman pankin johtajana, johon tehtävään hänen pitäisi siirtymän.

Pankkipiireissä, missä annetaan tunnustus mr. MacNamaran kyvyille, ilmaistiin epäilys siitä, että hänen yhteyksillään Vietnamin sotaan on hetkellisesti kielteinen vaikutus joissakehitysmaissa.

Länsi-Euroopan pääkaupungeissa tuntui olevan yleisenä käsityksenä se, että USAn yleisesikunta sai kiistakysymyksistä voiton ja niin oli puolustusministeri MacNamaran jätettävä paikkansa mahdollisimman nopeasti.

Valkoisesta talosta, Washingtonissa, kiistettiin huhut mr. MacNamaran ja presidentti Johnsonin välille kehittyneestä erimielisyydestä Vietnamin pommituksen tiimoilta.

Moskova. — Neuvostoliiton hallituksen äänenkannattaja Izvestija sanoi USAn puolustusministeri MacNamaran eroamisen osoittavan selvästi, että Yhdysvaltain hallituspiirit etsivät Vietnamin sotakysymyksen yhteydessä syntipukkia.

On mahdollista, sanoo mainittu lehti, että "Valkoinen talo on päättänyt tehdä mr. MacNamarasta uhrin, mutta jatkaa siitä huolimatta sotaa.

"Ei ole sattuma, että tämänpäiväiset lehdet varoittavat odottamasta mitään muutosta hallituksen politiikassa Vietnamiin nähden.

"Vietnamin sotaa jatketaan joko yhdessä MacNamaran kanssa tai ilman häntä", sanoi Izvestija.

Washington. — Tieto puolustusministeri Robert MacNamaran erosta on tyrmistyttänyt Washingtonia, antanut käsityksen, että militaristit saivat täydellisen voiton ja voimistuttanut käsitystä, että Pohjois-Vietnamia vastaan kohdistetaan entistä kovempia iskuja.

Haiphongin sataman pommittaminen ja miinoittaminen, mitä MacNamaran sanotaan vastustaneen, voi nyt tulla päiväjärjestykseen. Ehkäpä jonkinlainen hyökkäys Pohjois-Vietnamiin tai Kambodzhaan ja Laosiin voi tulla mahdolliseksi.

VIIME TIEDOT

Jakarta. — Noin 150 jalka korkea vesiseinä syöksyi torstaina padon murtumisen vuoksi Keski-Jaavassa kolmeen kylään surmaten 12 ihmistä. Kylät joutuivat osittain mudan hautaamiksi. Uutistoimisto Antaran tiedonannon mukaan Gombong-nimisen kauppalan lähellä kahden jyrkkärinteisen kukkulan väliin rakennettu Sempor-pato murtui yöllä kovan sateen jälkeen.

Moskova. — Neuvostoliiton pääministeri Aleksei Kosygin sanoi torstaina NL:ssa verailemassa olevalle Ruotsin ulkoministeri Thorsten Nilssonille, että kieltäytyessään Pohjois-Vietnamin pommituksen lopettamisesta, Yhdysvallat vaarantaa maailman rauhaa. "Maailman ilmapiirin kuumuus on korkea ja vaarallinen", hän sanoi ja lisäsi: "Jos Yhdysvallat ei lopeta Pohjois-Vietnamin pommitusta, Vietnamin sota tule jatkumaan ja voi levitäkin."

Grand Rapids, Mich. — North Central Airlinesin yksi lentokone, missä oli 37 matkustajaa ja 3-miehinen miehistö, iski keskiviikkoiltana Kent Countyn lentokentältä ylös noustessaan kolmeen peuraan. Kaksi peuroista kuoli mutta kolmas juoksi pois tapaturmapaikalta. Kukaan koneessa olleista ihmisistä ei loukkaantunut ja kone jatkoi lentoaan kierrettyään ensin lentokentän yllä että maasta voitaisiin tarkastaa, ovatko sen laskupyörät ym. laitteet kunnossa.

EISENHOWER PAINUISI AINA KIINAAN ASTI

New York. — Yhdysvaltain entinen presidentti Dwight D. Eisenhower sanoi täällä tiistai-iltana, että hän hyökkäisi Vietnamissa demilitarisoidulle alueelle ja järjestäisi "kuuman takaa-ajon" punaisille Kambodzhaan, Laosiin ja Kiinaankin asti.

Kenraali Eisenhower sanoi uskovansa "kuumaan takaa-ajoon" sekä maalla että ilmassa, ja hän pienenteli suuremman väliintulon mahdollisuutta sekä Neuvostoliiton että Kiinan kohdalta.

Hän oli nauhoittamassa tätä haukkalausuntoaan CBS:n televisioasemalla yhdysvaltalaisen ainoan elossaolevan toisen maailmansodan 5 tähden kenraalin, Omar N. Bradleyn kanssa.

Koskien Pohjois- ja Etelä-Vietnamin välistä demilitarisoitua vyöhykettä, kenraali Eisenhower sanoi, että "vihollisen" karkoittaminen sieltä ei olisi hyökkäys Pohjois-Vietnamiin, mutta "silti se poistaisi piikin lihastamme".

Kenraali Eisenhower sanoi vastustavansa kartalla olevaa "pyhää linjaa" minkä yli USAn sotilaat eivät voi mennä. "Mikäli on puhe minusta, minä olisin valmiina," kuten hän sanoi, "kuumaan takaa-ajoon ilmassakin jos . . ."

"Tai maassa?" kysyi kenraali Bradley:

"Aivan oikein, myös maassa. Ja jos ajetaan takaa joitakin ihmisiä ja ne astuvat Kambodzhaan tai Laosiin, se ei kiusaisi minua. Minä menisin heidän jäljessään sinne niin kauan kuin he menisivät ensiksi sinne. Ja samoin on asia ilmassa. Jos lentokone hyökkää minua vastaan, ja me haluamme ajaa sitä takaa, minä menisin sinne missä tahansa sen tukiasema on.

"Myös Kiinaan?" kysyi CBS:n uutistoimittaja Harry Reasoner.

"Niin, missä tahansa sen tukiasema on," vastasi Eisenhower.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00	USA:n:	1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
		Suomeen:	1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

"Estates-General" . . .

Neljä päivää Montrealissa istunut Canadan ranskalaisia yleensä ja erikoisesti Quebecin ranskalaisia "säätyjä" edustanut "Estates-General" konferenssi, missä oli kaikkiaan 2,245 edustajaa, on saanut englantilaisessakin Canadassa tavattoman paljon huomiota osakseen.

Tässä konferenssissa hyväksyttiin monta syvästi kansallismielistä päätöslauselmaa, joissa tavalla tai toisella korostetaan että ranskalaiscanadalaisilla on Quebecissa täysi oikeus päättää kuten parhaaksi katsovat omista sisäisistä asioistaan.

Siellä hyväksyttyjen päätöslauselmien perusteella Quebecista tulisi itsenäinen maa, minkä virallisena ja myös liikemaailman kielenä olisi ranskankieli; missä liikelaitosten tulisi sijoittaa reservinsä ja voittonsa quebecilaisten teollisuuslaitosten kehittämisen hyväksi, ja missä Quebecin hallituksella olisi määräävä sananvalta sanomalehdistöstä, radiosta ja televisiosta.

Merkillepantavaa myös on, että kaikki nämä kansallismielisyyttä uhkuvat päätökset tehtiin kokouksessa miltei yksimielisesti — esimerkiksi se päätöslauselma, mikä julistaa, että Quebecin ranskalaisilla on oikeus laatia itselleen oman mielensä mukainen perustuslaki, sai kokouksessa 98-prosenttisen enemmistökannatuksen. Toinen huomioitava seikka on se, että Quebecista tulleet edustajat äänestivät yhtenä miehenä ja naisena kaikkien Quebecin itsenäisyyttä tavalla tai toisella puoltavien päätöslauselmien puolesta, jota vastoin Canadan muista maakunnista saapuneet edustajat jakaantuivat tavallisesti kahteen osaan, äänestäen siis puolesta ja vastaan eri päätöksistä.

Tässä yhteydessä on ainakin ontariolaisten suurten päivälehtien toimesta haettu lohdutusta väitöksestä, että "Esates-General" konferenssin edustajia ei oltu valittu demokraattisella tavalla kansan edustajiksi ja että niinmuodoin se ei edustanut ranskalaiscanadalaisten todellista mielipidettä näistä asioista. Tässä on tietenkin totuutta ainakin siteeksi. Mutta samaa olisi varmasti voitu sanoa myös esim. toisen vanhan puolueen äskettäisen johtajavalintakokouksesta. Ei sinnekään edustajia valittu kansan toimesta.

Mikäli asiaa tunnemme "Estates-General" on saanut alkunsa keskiajan Euroopasta. Silloin pidettiin aika-ajoittaisia kolmen säädyn (estates) — papiston, ylimystön sekä etuoikeutettujen kauppiaiden ja työnantajain edustajain kokouksia.

Väestön suuri enemmistö — maattomat talonpojat ja muut pikkuihmiset — ei saanut "Estates-Generalin" eli "säätyjen yleiskokouksessa" ääntänsä lainkaan kuultavaksi.

Montrealissa nyt pidetty "Estates-General" kokous edusti myös pääasiassa niitä järjestöjä, seuroja ja hallintoelimiä, joiden toimesta oli edustajia kuusi kuukautta kestäneen valmistelun perusteella valittu kokoukseen lähetettäväksi. Ei siis ole ihme vaikka tämä kokous edustikin oikeistolaista eli porvarillista maailmankatsomusta yleensä.

Mutta yksistään se seikka, kun "Estates-General" kokouksen päätöksistä on kirjoitettu niin hälyttävässä äänilajissa, ja annettu sen päätöksistä niin kiirpeitä lausuntoja englantilaisen Canadan valtalehdistössä, radiossa ja televisiossa, korostaa kuitenkin käsittääksemme sitä tosiasiaa, että mainitun kokouksen takana tiedetään tai aavistetaan olevan suuria kansanjoukkoja — vaikka eivät edes mainitun kokouksen järjestäjät ole väittäneet, että Estates-General edustaisi "enemmistöä" ranskalais-canadalaisista.

Selvää on, että ranskalais-canadalaisten väestön keskuudessa voimistuu nopeasti käsitys, että nykyisellään ei voi jatkua, ja että jotakin on tehtävä ranskalaisen Canadan kansallisten oikeuksien takaamiseksi ja turvaamiseksi.

Selvää on myös se, että puheet "kaksikielisyydestä ja -kulttuurista" eivät enää riitä eivätkä tyydytä ranskalais-canadalaisia, jotka haluavat päästä "herroiksi omaan taloonsa", kuten heidän sanontansa kuuluu.

Vakavin puoli asiasta niiden kohdalta, jotka Vapauden ja muiden hyvää tarkoittavien piirien lailla haluavat säilyttää Canadan valtiollisen eheyden ja voimakkuuden, separatistinen liike voimistuu ja saa lisää kannatusta sitä mukaan kuin englantilainen Canada kieltäytyy tunnustamasta ranskalais-canadalaisten aiheellisia valituksia ja perustuslaillisten vaikeiden ongelmien ratkaisemisesta kahden kansan veljeyden ja tasa-arvoisten oikeuksien perusteella. Me uskomme ja pelkäämme, että separatismi tulee voimistumaan ja uhkaamaan Canadan valtiollista eheyttä siihen asti, kunnes maamme perustuslaillinen ongelma tulee myönteisellä tavalla ratkaistuksi.

. . . ja Rene Levesque

Jatkona tai lisänä "Estates-General" konferenssiin piti Quebecin liberaalipuolueesta pois potkittu Rene Levesque Torontossa viime lauantaina puheen, jonka yhteydessä hän ilmaisi mielipiteen, että Quebec itsenäistyy viiden tai ehkä kahden vuoden kuluessa.

Kehoittaen muuta Canadaa valmistautumaan yllämainitun kehityksen varalta, mr Levesque arvioi, että kun Quebecissa valitaan itsenäisyyttä kannattava hallitus "viiden tai ehkä kahden vuoden kuluessa" varsinainen liittovaltiosta eroaminen tapahtuu sen jälkeen hyvin nopeasti.

Kaiken tämän johdosta on Rene Levesquesta, kuten "Estates-General" kokouksestakin maalattu canadalaisten silmien eteen paholaisen kuva, joka tulee yllittämään kansaa ja aiheuttamaan sen, että Quebec eroaa muusta Canadasta.

Tässä mielessä on Rene Levesque visseissä piireissä leimattu perään "Quebecin Leniniksi", joka viimeksimainitun tunnettua "Kaikki valta neuvostoille" tunnusta muuttaen on työstänyt "kaikki valta Quebecille" taistelutunnukseen.

Kukaan ei halua kieltää sitä, että separatistinen liike on Quebecissa kasvamassa ja voi kehittyä niin voimakkaaksi, että Quebec eroaa muusta Canadasta.

Mutta syy ei ole mr. Levesquen puheissa ja edesottamisissa vaan niissä olosuhteissa, mitkä tyytymättömyyttä aiheuttavat ranskalais-canadalaisen väestön keskuudessa. Mutta jos tässä yhteydessä välttämättä halutaan kuitenkin 'syyllisiä' etsiä ja syyttävän sormella "syyllisiä" osoittaa, silloin on todettava, että siinä asemassa ovat ne englantilais-canadalaispiirit, joilla on valta joko päästää tai pidättää mutta ovat kuitenkin kuuroja ranskalais-canadalaisten aiheellisille valituksille.

Me puolestamme toivomme, että Canada säilyisi ja voimistuisi valtiollisesti yhtenä ja yhtenäisenä maana. Mutta Quebecissa viimeaikoina tapahtunut kehitys osoittaa, että Canadan valtiollinen yhtenäisyys voidaan säilyttää vain siinä tapauksessa, että tunnustetaan ranskalais-canadalaisten kansalliset oikeunet, lopetetaan nyt vallitseva epäoikeudenmukainen tilanne ja muodostetaan täydellisen vapaaehtoisuuden ja tasa-arvoisuuden perusteella uudet liittovaltiosuhteet, joita voivat ja haluavat puolustaa niin ranskalais- kuin englantilais-canadalaisetkin.

Kirjeitä

MITÄ SANOTAAN?

Vapauden 50-vuotisjuhlanumero oli hyvä sisältönsä puolesta, paljon kuvia entisistä toimitsijoista ja nykyisestä henkilökunnasta. Eniten minua kiinnosti toimituspalsta ja päivän pakina, missä puhuttiin kaukaskantoisista asioista ja Vapauslehden tarpeellisuudesta, ja niistä vaikeuksista mitkä ovat edessä tänäpäivänä ja tulevaisuudessa.

Näistä asioista ja kysymyksistä pitäisi jokaisen suomalaisen sanoa mielipiteensä Vapauden palstoilla. Onko Vapaus lehti todellakin tarpeellinen? Palveleeko se työläisten etuja? Onko se taistellut rauhan ja edistyksen puolesta vääryyttä vastaan? Onko Vapaus-lehti saisonut parempien palkkojen ja vauraamman elämän puolesta kaikille työläisille?

Minun mielestäni nämä ovat äärettömän tärkeitä asioita ja niiden pitäisi kiinnostaa kaikkia suomalaisia jotka hankkivat elämänsä palkkatyöstä. Suurimmalla osalta me tiedämme sen, että ankarat ajat ovat käsillä, parannuksia ei tule työläisten elämään ellemme itse toimi ja järjestä asioita siihen suuntaan, että se hyödyttäisi meitä kaikkia, eikä vain muutamia yksilöitä.

Aika kiristyy ja hinnat nousevat ja se vaikuttaa kaikkein raskaammin työläisiin ja niitten pieniin sanomalehtiliikkeisiin, kuten Vapauteen ja Liekkiinkin.

Päivän pakinassa toimittaja kosketteli hyvin lupsakaalla tavallaan, että olisi korkea aika ruveta niitä raja-aitoja poistamaan ja pyrkiä yhteistoimintaan. Hän kysyy, mistä mahdollisuuksia meillä on suomalaisten sanomalehtien yhteistyön hyväksi? Minun mielestäni ne mahdollisuudet saattavat tällä hetkellä olla hyvin vähäiset. Yhteistoiminnan aikaan saaminan näyttää aivan mahdottomalta täällä lännellä, mutta ehkäpä siellä idässä, missä on suuremmat suomalaiskeskukset, mahdollisuudet ovat paremmat.

Eikohän meidän ensiksi pitäisi saada järjestys ja yhteistoiminnan henki omissa joukoissamme ja sitten vasta pyrkiä saamaan yhtenäisyyttä aikaan hajallaan olevissa joukoissa, ja suomalaisten sanomalehtien yhdistämisestä. Voihan näistäkin ajatus-suunnista uneksia tulevan sadan vuoden aikana — saattaa tapahtua paljon sellaistakin mikä näyttää nyt mahdottomalta, elämähän on yllätyksiä täynnä. Elämme keskellä tulivuorta ja se voi räjähtää millä hetkellä hyvänsä.

Toivoni olisi, että näistä asioista käydään keskustelua Vapauden palstoilla. Haastan kaikki suomalaiset keskusteluun yllämainituista asioista, jos teitä kiinnostaa suomalaisten sanomalehtien yhteistoiminta ja niiden yhdistäminen kuten toimittajan ajatus on.

Justiina, Vancouver, B.C.

KRITIIKKIA JA KIITOSTAKIN

Päätös Vapauden laajentamiseksi kerran viikossa kuusi sivuisena ilmestyväksi on minun mielestäni epäsuotuisa Vapaus-liikkeelle. Kun joudumme kääntymään toverien puolen lahjoituksien kautta niin miksi rasitamme kannattajia lisää, ja paljonhan nykyisistä kannattajista ovat siirtyneet eläkkeelle olevien joukkoon. Vaikka kuinka haluaisi avustaa lehteään, mutta kun ei ole varaa, niin minkäs sille voi.

Mielestäni pitäisi etupäässä ajatella mistä saisimme kykeneviä paikkakuntakirjeenvaihtajia, sillä paikkakuntakirjjoitukset ovat mielenkiintoisia lukijoista. Yleismaailmalliset kirjoitukset ovat myöskin tärkeitä henkilöille jotka eivät ole kykeneviä lukemaan englantilaisia lehtiä eivätkä ymmärrä mitä TV-uutiset sanovat.

Myöskin hyvin tärkeä tekijä lehdelle on asiamies. Jos sitä ei ole, niin moni tilaus jää uusimatta.

Vaikka voisimme ajatella että Vapaus ei korottaisi lehden tilaushintaa, niin miten se voisi olla mahdollista? Meneehän siihen lisää paperia, mustetta ym. ja postimaksujakin on jo päätetty korottaa. Onhan siitä lisää työtä toimitukselle ja onko se ensinkään varmaa, että saadaanko pystyvää työvoimaa Vapaudelle. Ajatelkaa kuinka monta kykenevää henkilöä lehtiliikkeestämme on poistunut kuoleman kautta ja niin tapahtuu edelleenkin, sillä luonnon laki sen määrää.

Katson tärkeämmäksi ajatella miten voisimme supistaa menoja jotka eivät ole aivan välttämättömiä. Minä puolestani ehdottaisin, että kun lehtiliikkeen ryntäykset alkaa, niin on aivan tarpeetonta lähettää yksityisiä kirjeitä tilaajille. Ryntäystulokset ilmoitetaan molemmissa lehdissä ja asiamiehiltä saa kaavakkeita jotka voi täyttää ja tehdä lahjoituksensa.

Katson myös tarpeettomaksi lähettää niitä ilmoituskaavakkeita joista yksityiset liikemiehet voisivat valita ilmoituskokonsa. Kun tunnetaan paikkakunnat josta ei ole liikemiesten ilmoituksia saapunut lehdelle, niin miksi tuhlata aikaa ja postimerkkiä. Ne pitäisi jättää lähettämättä.

Huomasin, että joku oli ehdottanut, että muistojen kukka ilmoitukset Liekissä olisi vähennettävä. En kannata sitä ehdotusta ensinkään, sillä niistä saa lehti tuloja. Vaikka pidän Liekissä olleista kirjoituksista, sillä luen sen kaikki, mutta ensimmäiseksi kuitenkin katson, että kelle on muistojen kukkia. Tiedän että taaskin on poistunut joukostamme henkilö jota muistetaan. Sitä vastoin ehdotan, että jos on paljon maksullisia ilmoituksia, niin vähentää lehtiliikkeen omia ilmoituksia, jotka eivät ole niin tarpeellisia joka lehdessä ilmoittaa.

Tästä kaikesta vastakirjoituksesta huolimatta toivon lehtiliikkeelle hyvää menestystä, eikä kukaan tarvitse tästä pahastua sillä näinkin ajattelee vain,

Hilda Laari

St. Catharines, Ont.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Elna Lehtinen, Nipigon, Ontario, täyttää sunnuntaina, joulukuun 3 päivänä 71 vuotta.

Kristo Wiita, Sudbury Ont., täyttää tiistaina, joulukuun 5 päivänä 77 vuotta.

Selma Palo, Doe Lake, Ont., täyttää tiistaina, joulukuun 5 päivänä 79 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

DOLLARIN JALUSTA HORJAHDELLUT EUROOPASSA HAMSTRATAAN KULTAA

HELSINKI. — Englannin punnan devalvointi marraskuun 18. päivänä aiheutti sen, että eräät punta-alueella ja sen ulkopuolellakin olevat maat devalvoivat oman valuuttansa. Yksikään johtava teollisuusmaa ei ole kuitenkaan toistaiseksi seurannut Englannin esimerkkiä. Jopa Australian dollarikin säilytti asemansa. Voidaan siis sanoa, että Englannin "ohjattu ja maltillinen" devalvaatio on ainakin alkuvaiheessaan onnistunut.

Levottomuus valuuttapörssissä ei kuitenkaan ole loppunut tähän. Nyt on kullan osto muuttunut yhä hillittömämmäksi: ostolukemat Euroopan johtavissa pörsseissä ovat ennätysluokkaa. Punnan devalvoinnin jälkeen ollaan siirtymässä toiseen vaiheeseen, kullan rohmuamiseen ja kullan hinnan nostamiseen. Paine kohdistuu nyt lähinnä USA:n dollaria vastaan ja on vakavana uhkana koko nykyiselle kapitalistiselle raha- ja maksujärjestelmälle.

"KULTAKUUME" JA KULTAPOOLI

Paine kultaan alkoi välittömästi sen jälkeen, kun Ranska tarkoituksellisesti ilmoitti eronneensa Lontoon kultapoolista jo viime heinäkuussa. Öljysheikit ja muut, joiden käsiin kokoontuu suunnattomia määriä dollareita, aloittivat välittömästi niiden vaihtamisen kultaan.

Mikä sitten on Lontoon kultapooli. Se perustettiin v. 1959 asemapaikkana Lontoo. Siihen kuuluvat USA, jonka osuus poolin kultavaroista on 50 prosenttia, Englanti, Sveitsi, Länsi-Saksa, Belgia, Hollanti, Italia ja Ranska, joka nyt on ilmoittanut eronneensa poolista.

Kultapoolin tehtävänä on ollut kullan dollarihinnan säilyttäminen ja samalla dollarin arvon säilyttäminen. Kultapoolin keskuspankille, joka on toiminut ja toimii siten, että kullan hinnan kohotessa pankki tarjoaa kultaa markkinoille niin paljon, että hinta saadaan alenemaan. Päinvastaisessa tapauksessa, kullan hinnan alentuessa, kullan ostoilla voidaan hintaa korottaa. Kullan dollarihinta on jo kauan sitten naulattu lukuun yksi unssi (31,1 g) hienoa kultaa on 35 dollaria. Kullan hinta voi liikkua tämän summan yläpuolella, mutta ei kovin paljon. Jos Englannin keskuspankin resurssit eivät ole riittäneet tasapainon säilyttämiseen, ovat muut poolin jäsenmaat tulleet apuun. Yleensä kullan dollarihinnan kriitillisenä ylärajana on pidetty 35.20 dollaria. Nyt monissa Euroopan pörsseissä on tämä määrä ylitetty.

EI HAAVOITTUMATON

Kun kaikki sujuu "normaalisti" niin kultapoolin hämärämiehillä ei ole ollut mitään hätää, mutta kun tulee kriisi, mitä nyt on jatkunut jo melkoisen aikaa ja mikä on nyt saavuttanut aivan äärimmäisen kriitillisen rajan, ei kultapoolikaan ole haavoittumaton. Kullan noteeraus Lontoossa on ollut 35 dollaria 23 centtiä. Kullan rohmuajina ovat olleet pääasiassa öljysheikit, jotka epäilevät dollarin arvon säilymistä ja vaihtavat dollareitansa mieluimmin kultaan. Myös amerikkalaisia on osallistunut tähän kultakeinotteluun, vaikka se on USA:n lakien mukaan ankarasti kielletty. Välikätenä näissä kullan rohmuamiskaupoissa ovat olleet sveitsiläiset pankit, joiden liiketoimintaan sivulliset eivät pääse kiinni.

KRIISIN ALKU YLI 30 VUODEN TAKAA

Kapitalistisen maailman rahajärjestelmän kriisien siemenet kylvettiin oikeastaan jo vuonna 1934, jolloin lännen johtavat teollisuusmaat alistuivat siihen, että kansainvälisen maksujärjestelmän perusvaluuttana oli USA:n dollari parisuhteessa yksi unssi hienoa kultaa — 35 dollaria. Vielä toisen maailmansodan jatkuessa, kun Breton Woodissa perustettiin kansainvälistä jälleenrakennusta silmällä pitäen Kansainvälinen Valuuttarahasto ja Maailmanpankki, tämä USA:n määräämä kullan — dollarin parikurssi tuli kiinteäksi rahajärjestelmän perustaksi. Mikäli muissa maissa sattui maksutasekriisejä tai niiden valuuttojen suhteet tähän parikurssiin kehittyivät epäedullisesti näiden maiden oli devalvoitava oma valuuttansa. Ennen toista maailmansotaa USA:n pakkojärjestelmä toimi hyvin kun USA:n hallussa oli noin ⅔ maailman rahakullasta (siis keskuspankkien hallussa) ja vielä sodan päättymisen jälkeen toistakymmentä vuotta, kun muut maat olivat kokeneet sodassa suuria menetyksiä, eikä niillä ollut varaa esittää mitään protesteja tai ryhtyä vastatoimenpiteisiin. Eurooppa — niin kuin muukin maailma — elpyi kuitenkin sodan tuhoista ja viimeksi kuluneen 10 vuoden aikana kullan omistussuhde on muuttunut mullistavasti.

USA:n KULTA HUVENNUT

USA:lla oli vielä 1957 reservissään kultaa noin 23 miljardin dollarin arvosta. Viime vuoden loppuun se oli romahtanut 13,159 miljoonaan. Kuluneen marraskuun alussa USA:n kultareservit oli pudonneet jälleen 12,909 miljoonaan dollariin. Samaan aikaan maailman monetaarisen kullan hallussapidossa oli siis tapahtunut sellainen muutos, että USA:n hallussa oli enää vajaat kolmasosa ja muilla yli kaksi kolmasosaa. Viime vuoden lopulla yksin EFC-maiden hallussa oli kultaa 15,5 miljardin dollarin arvosta (Ranska 5,2, Länsi-Saksa 4,3, Italia 2,5, Hollanti 1,7 ja Belgia 1,5 miljardia dollaria. Muita huomattavia kultareservejä omaavia maita olivat mm. Sveitsi 2,8, Englanti 1,9, Kanada 1,0, Espanja 0,8 miljardia dollaria.

Tämä muutos kullan omistussuhteissa tapahtui siten, että dollareita haltuunsa saaneet maat vaihtoivat ne USA:n kultareserveistä kultaan. USA joutui oman pakkojärjestelmänsä uhriksi, kun sen oli lunastettava dollareita kultaan Breton Woodsin sopimuksen mukaan. Jo yksin se seikka, että kullan hinta on pysynyt muuttumattomana noin 33 vuotta on aivan luonnoton kun ottaa huomioon taloudellisen kehityksen ja maailmankaupan laajenemisen.

USA ON HYÖTYNYT

USA:lla on ollut suunnattomia etuja tästä vanhasta kullan ja dollarin parikurssista. Se on voinut pitää monet vuodet maksutaseensa suuret vajauksellisena, viedä pääomaa, ostaa tehtaita mm. Euroopassa yliarvostetulla dollarilla sekä viime vuosina rahoittaa mm, kallista Vietnamin sotaansa muiden kustannuksella.

Tilanne rupesi muuttumaan jyrkästi, kun de Gaulle tuli valtaan Ranskassa. Tuohon aikaan Ranskalla oli dollarivelkoja noin 4,000 miljoonan dollarin arvosta. Pari vuotta sitten Ranska oli maksanut USA:lle dollarivelkansa. Se oli pudonnut noin 400—500 miljoonaan dollariin. Kaiken kukkuraksi Ranska on vaihtanut haltuunsa saamansa dollarit USA:ssa kultaan siten, että Ranskan kulta- ja valuuttareserveistä on noin 90 prosenttia kul-

(Jatkuu sivulla 3)

PUNAISTEN MUISTOMERKKI-KERÄYS ALKAA 1. 1. 1968

Helsinki. — Punaisten muistomerkkitoiminta on nyt ennättänyt niin pitkälle, että valtakunnallinen keräys alkaa tammikuun ensimmäisenä päivänä 1968. Keräys kestää kuusi kuukautta ja päättyy 30. 6. 1968. Keräys tapahtuu sisäasiainministeriön antamalla luvalla ja sen järjestää 1918 Kansalaissodan Muistomerkkiyhdistys r.y. Keräyslistoja tullaan tilauksesta toimittamaan keräystoimistoihin, keskus- ja perusjärjestöille, piiri- ja aluejärjestöille sekä yksityisille henkilöille, jotka ovat asiasta kiinnostuneita. Muistomerkin kuvanveistokilpailusta on jo 26 kuvanveistäjää pyytänyt saada käytettäväkseen lisämateriaalia, kertoi Toivo Vuorela selostaessaan tähänastisia toimenpiteitä yhdistyksen neuvottelukokoukselle. Kaikesta päättäen kilpailusta muodostuu erittäin laaja, sillä se on herättänyt poikkeuksellisen suurta kiinnostusta.

Muistomerkille tuleva paikka Helsingin kaupungissa on jo ratkaistu, mainitsi Toivo Vuorela edelleen. Muistomerkille odotetaan valtion tukea ja työväenpuolueiden eduskuntaryhmät ovat jo tehneet asiasta aloitteen. Kilpailu kuvanveistäjille päättyy maaliskuun viimeisenä päivänä ensi vuonna ja muistomerkki on tarkoitus saada valmiiksi vuoden 1969 aikana.

Monet järjestöt mm. suuret ammatilliset järjestöt ovat jo lähettäneet keräyslistatilauksensa muistomerkkiyhdistykselle. Yhdistys on niin ikään painattanut taiteilija Tapio Tapiovaaran piirtämän keräysjulisteen, jota tullaan lähettämään esillepantavaksi toimistoissa yms. toimipaikoissa, joissa lahjoituksia tullaan vastaanottamaan.

Katsomme tämän valtakunnallisen monumentin aikaansaamisen aiheelliseksi vakaumuksensa puolesta punaisten puolella kaatuneiden ja vankileireillä menehtyneiden ihmisten muiston kunnioittamiseksi, sanotaan muistomerkkiyhdistyksen vetoomuksessa mm. ja jatketaan:

Aloite muistomerkin pystyttämiseksi on syntynyt laajojen kansalaispiirien myötävaikutuksella. Mutta tehtävän toteuttaminen vaatii taloudellista tukea, joten kehotamme maamme työväenliikettä, sivistyneistöä ja kaikkia myönteisesti asiaan suhtautuvia piirejä jäsenineen ja kannattajineen osallistumaan aktiivisesti 1. 1. 1968 alkavaan keräykseen. Ajankohtakin on otollinen aloitteelle, sillä pian tulee kuluneeksi 50 vuotta kansalaissodan järkyttävistä tapahtumista.

Toivomme, että valtakunnallinen keräys omaksutaan maamme työväenliikkeen ja sitä kannattavien kansalaisten yhteiseksi asiaksi.

PÄIVÄN PAKINA

MONELLA LIIAN VÄHÄN

Tarkoitamme tietenkin tuloja. Niitä on todella liian vähän!

Vain muutamilla harvoilla yksilöillä on tuloja liikaakin, mutta suurin osa meistä tavallisista pulliaisista elää kädestä suuhun kuten sanotaan — ja jos jotakin onnestaa saamaan muutaman dollarin pankkiin "vanhuuden" tai "sadepäivän" varalle, niin inflaatio vie nekin rahat tai oikeammin niiden ostovoiman, samalla tavalla kuin tunnoton varas vie köyhältä leskeltä toisen lehmäkantturan.

Jaa että "höpsiskö"?

Puhutaan sitten suulla suuremmalla, ettei voida syyttää allekirjoittanutta "puolueellisuudesta".

Länsirannikolla toimivan mainehikkaan kalastajain unionin lehti "The Fisherman" antoi jokin aika sitten canadalaisten tuloja käsittelevistä tilastotiedoista seuraavanlaisen "toteemipaalu" kuvauksen:

— vaikka viimeisimpien saatavissa olevien vuoden 1965 verotulotilastojen perusteella Canadassa on vajaa 300,000 asukasta jotka maksavat tuloveroa yli $10,000 suuruisista tuloista, niin yli kaksi kertaa sama määrä (siis yli 600,000 — K) maksaa tuloveroa vajaan $2,000 vuosiansiosta. Nämä tiedot, antoi tilastokaavan puitteissa liittovaltion tuloasiain osasto Barry Matherille (NDP New Westminster) osoittaen nämä tilastot samalla, että suuri enemmistö veronmaksajista lukeutuu alle $6,000 vuodessa ansaitsevien ryhmään.

"Verotus-toteemi-paalun" huipulla on 110 canadalaista, joiden kotiin tuoma palkka on $200,000 vuodessa tai siitä yli. He maksavat veroa 40 prosenttia tuloistaan, millä ei ole suurtakaan vaikutusta heidän elintasoonsa, jos sitä verrataan niihin veronmaksajiin, joiden vuosiansio on vajaa $6,000 vuodessa, ja jotka maksavat veroa 8 prosenttia tuloistaan."

Me tavalliset pulliaiset valitamme, ja valitamme aivan oikein siitä, että suuri osa pienistä tuloistamme menee verokarhuille.

Mutta kuka tahansa alle $6,000 vuosipalkalla työskentelevä joka nyt maksaa "vain" 8 prosenttia veroa tuloista, maksaisi mielihyvin 40 prosenttia veroja, jos hän pääsisi $200,00 vuosituloisten luokkaan, jolloin verojen maksun jälkeen jää vielä sievoinen summa käyttövaroja — $160,000 vuodessa.

Suorastaan rumana syntinä on pidettävä sitä, että vajaan $2,000 vuosituloista peritään yksinäisiltä miehiltä ja naisilta vielä tuloveroa sen jälkeen kun he maksavat kaikkien ostostensa yhteydessä tavara-, tulli-, ja liikevaihtoveroa.

Ja entäs ne alle $6,000 vuodessa ansaitsevat, joita on enemmän kuin kaikkia muita yhteensä?

Suur-Toronton sosiaalinen suunnittelulautakunta (Social Planning Council) arvioi että perhe tarvitsee vähintään $5,800 vuositulot voidakseen pitää sielunsa ja ruumiinsa saman lakin alla vähänkin säädyllisellä tavalla.

Kaiken lisäksi asuminen ja eläminen tulee jatkuvasti kalliimmaksi. Kun esimerkiksi 1964 meni $5,800 tuloista 28.6 prosenttia asuntoon ja 29.8 prosenttia ruokaan, yhteensä 58.4 prosenttia, niin tänä vuonna ovat vastaavat luvut 38.6, 24,6 ja 63 pros.

?? Food gone down ???

Eräs torontolainen lehti esitti esimerkin eräästä 4-henkisestä perheestä — mies, vaimo ja kaksi kasvavaa lasta. Perheen päällä on $104 viikkotulo eli noin $5,400 vuodessa, mikäli hän ei sairasta yhtään päivää eikä joudu viikoksikaan pakkolomaukselle.

Tämä perhe maksaa Scarboroughssa asunnosta vuokraa $142.-50 kuukaudessa — $35—40 viikossa ruokatavarakauppaan. Asunnon lämmitys, sähkö ja muut maksavat $165.00—$170.00 v. henki- ja autovakuutus $10.00 kuukaudessa ja gasoliini noin $30.00 kuukaudessa.

Auto on myös välttämätön vekotin varsinkin eri puolilla kaupunkia työssä käyvällä maalarilla, josta on tässä yhteydessä puhe. Tämä mies oli v. 1959 ostanut $700 hintaisen auton, josta oli maksanut $100 käteismaksun. Auto kesti tasan vuoden, jonka jälkeen sen vaihdelaitteet hajosivat. Mies sai autoromustaan $100.00. Vuonna 1961 hän osti toisen auton $600.00 hinnasta. Nyt on tämän auton korjaus tullut vuoden kuluessa maksamaan $300.00.

Kuten sanottu, tämä mies ansaitsee $104.00 viikossa, siis noin $5,400 vuodessa — mutta vaikka hän käy joka päivä töissä, niin aina on "ma ttuakkik 7a
aina on "matti kukkarossa" ja toisinaan on tyydyttävä aterian asemesta makkaravoileipä-ateriaan.

Ja kuitenkin hän on lähes 3 kertaa paremmassa talousasemassa kuin ne 600,000 canadalaista, jotka verotilastojen mukaan ansaitsevat vajaan $2,000 vuodessa!

Puutetta ja pakollista kieltäytymistä on siis yltä kyllin. Mutta raha-asiain ministeri Sharpin mielestä kansan liian suurta ostovoimaa on rajoitettava ja supistettava, jos ei muuten, niin lisäämällä edelleen verotaakkaa.

Jos on tavallisella kansalla "liian vähän" tuloja ja "liian paljon" veromenoja, niin hallitusherroilla ei ole ainakaan "liian paljoa" järkikultaa. — Känsäkoura.

Urheilua

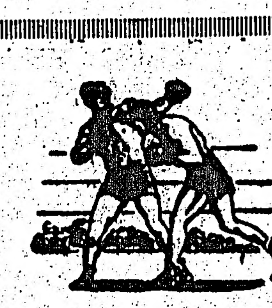

Olli Mäki joutui tunnustamaan Maurice Cullenin paremmakseen

Helsinki. — Olli Mäki koki Messuhallissa pidetyssä ammattinyrkkeilyillassa kirvelevän tappion englantilaiselle Maurice Cullenille. Englantilainen käytteli taitavasti purevaa vasenta suoraansa, jonka läpäisemiseksi suomalainen ei alkuerissä löytänyt keinoja. Vasta ottelun lopussa Olli lämpeni ja pääsi hieman niskan päällekin, mutta tasoitukseen saakka loppukiri ei riittänyt. Cullenin 2-1 voitto oli täysin perusteltu ja hajaääni tarpeeton. Englantilainen ilmeisesti pääsee nyt EM-otteluun itävaltalaista Orsolicsia vastaan.

Illan muissa kamppailuissa Kurt Ma'tson voitti ylivoimaisesti pistein Ranskan Claude Canun. Ottelu olisi pitänyt keskeyttää, sillä vieras oli aivan hiekkasäkin asemassa. Harri Piitulainen oli pieni pettymys. Hän voitti tosin Mohammed Souitan pistein, mutta ratkaisematon olisi ollut lähempänä oikeata ratkaisua. Jarmo Berglöf näyttää kulkevan jatkuvasti alamäkeä. Nyt hän hävisi Tunisian Ameur Laminille selvästi, vaikka pisteet olivat kain 2-1. Raimo Nisula tyrmäsi illan viimeisessä ottelussa Franklin Arrindelin toisessa erässä.

Kalevi Laurila lykkii nyt kainalosauvoilla

Muonio. — Erittäin tunnollisesti valmentautunutta Kalevi Laurilaa ja Suomen hiihdon olympiatoiveita on kohdannut harjoitteluvamman aiheuttama takaisku Muonion Olostunturin olympiavalmennettavien hiihtoleirillä.

Kalevi Laurilan jalka vääntyi lenkillä nivelsiteiden rikkoutuessa. Lääkärin suorittamassa tarkastuksessa todettiin, että luut ovat onneksi säilyneet eheinä, mutta vääntynee paikoiltaan. Laurila joutuu turvautumaan kainalosauvoihin ainakin kolmen viikon ajan. Harjoittelusta ei tietystikään tänä aikana ole puhettakaan. Ehtiikö hän vielä ajoissa ennen karsintoja kuntoutua on kyseenalaista.

Oloksen leirillä on muiden hiihtäjien ja myös petimiesten vointi erinomainen. Matalapainetta tietysti on aiheuttanut Laurilaa kohdannut harjoitteluonnettomuus.

Suojeluskunnat ja lotat nousemassa?

Helsinki. — "Suomen vapaussotujen huoltosäätiö" on ryhtynyt Suomen itsenäisyyden juhlavuoden merkeissä jakamaan mm. entisille suojeluskuntalaisille, lotille ja heimosotiin osallistuneille "Sinisiä Ristiä".

Huoltosäätiön toimesta on mm. Sippolan ja Anjalaan perustettu paikallistoimikunnat organisoimaan tätä rauhansopimuksessamme lakkautettavaksi määrättyjen entisten jäsenten esiintymistä.

Merkin lunastamiseen oikeutettuja ovat julkisuuteen annettujen tietojen mukaan :"1) Saksan jääkärit, 2) aktivistit ja jääkäriliikkeeseen tavalla tai toisella osallistuneet, 3) v. 1918 vapaussotaan valkoisten joukoissa osallistuneet, 4) ennen Tarton rauhaa heimosotiin osallistuneet, 5) suojeluskuntiin vuosina 1917—1944 kuuluneet, 6) Lotta-Svärd-järjestöön poika- ja tyttöosastoihin kuuluneet, 8) kohdissa 1—7. piiriin lukeutuneen edesmenneen yksi lähiomainen."

Paikallistoimikunnat ovat lähettäneet kiertokirjeen ja ristin sekä tilauskaavakkeen. Sippolan ja Anjalan kuntien rahalaitosten ilmoitetaan ottavan vastaan tilauskaavakkeita ja lunastusmaksuja ja konttoreista annetaan myös merkin tilauskaavakkeita.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — "Les Feux Follets" oli ensimmäinen joukkue Canadan festivaalissa satavuotisjuhlan merkeissä läpi maan kiertävässä ohjelmassa. Sen ensimmäinen esiintyminen täällä tapahtui Fort William Gardens arenalla viime perjantaina. Ohjelman kiertomatka länteen alkoi siis National Ballet Co:n nimikyltein varustetuissa kolmessa linja-autossa ja neljässä kuorma-autojen vetämässä perävaunussa.

Täällä se esitti yhden kauneimmista kohtauksista, joita Bolshoi baletti esitti käydessään Expo 67 maailman näyttelyssä. Siihen kuului mm. naisosilla 12 tanssijaa, 3 soololaulajaa ja 2 voimistelijaa, kokonaisuudessaan 65 taiteilijaa.

° ° °

Fort Williamissa valtuusmiesehdokkaana oleva mr. C. J. Martin on julkaissut ohjelmaansa lisäyksen, jonka mukaan hän kannattaa demokraattisella tavalla suoritettavaa Fort Williamin ja Port Arthurin kuntien yhteenliittämistä siten, että niistä tulisi yksi lähiympäristön kuntien yhteenliittämisen jälkeen taloussalue, sisältyen siihen veronmaksajain oikeuksien takaaminen sillä pohjalla, että ilman edustusta ei voi olla verotustakaan. Mr. Martin kannattaa vesiresurssien tutkimusta ja halpahintaisten kotien rakentamista.

Mr. Martin esittää, että kaupungin tulisi ehdottaa maakuntahallitukselle kruunun yhtiön perustamista terästeollisuuden rakentamiseksi ja kevyen teollisuuden kehittämiseksi Järvienpäässä. — ATH.

Häätutsu

Kutsumme sukulaisia ja ystäviä saapumaan tyttäremme

VAPPU ANNELIN

ja

MR. ERKKI JUHANI JANHUSEN

hääjuhlaan lauantaina, joulukuun 23 päivänä 1967. Vihkiminen tapahtuu Suomalaisella Ev. Luterilaisella kirkolla, 22 King Street, Kirkland Lake, kello 5 p.m. (J.H.s.)

Kahvitilaisuus on vihkitoimituksen jälkeen Anglikaanisen kirkon alasalissa.

Sananlaskut 4:18

SAIMA JA JOHN KANGAS
26 Dixon Ave., Kirkland Lake, Ont.

KIRJALLISHISTORIALLINEN TUTKIMUS TULENKANTAJISTA

Kerttu Saarenheimo:

TULENKANTAJAT

303 SIVUA — HINTA SID. $5.95

Ryhmän vaiheita ja kirjallisia teemoja 1920-luvulla

Runsas kuvitus

Tohtori Kerttu Saarenheimon teos on ensimmäinen yhtenen kirjallishistoriallinen tutkimus tulenkantajista. Esityksen runkona on ryhmän kehityksen kolmivaihejaottelu, jonka professori Lauri Viljanen hahmotteli luonnehtiessaan kirjallisuutemme 1920-lukua Yleisradiossa järjestetyssä keskustelusarjassa. Ensin on Nuoren Voiman kausi, sitten suuren hurmion kausi ja lopuksi päädyttiin etsimään nykyaikaa. Näissä puitteissa kirjoittaja — Valtion humanistisen toimikunnan tutkija ja Turun Yliopiston dosentti — tarkastelee 20-luvun lyyristen aiheiden värikästä kaleidoskooppia, jossa heijastuu milloin kauhukuvitelmia ja lahoavien lehtien tuoksua, milloin raivoisaa elämännälkää, eksotiikkaa, satua tai koneromantiikkaa.

Iloisen 20-luvun kirjavia virikkeitä tutkiessaan tri Saarenheimo laajentaa samalla näkökulmaa kirjoista kirjailijoihin, heidän taustaansa ja harrastuksiinsa, ystävyyssuhteisiin ja hilpeään seurusteluun. Painamattomat lähteet, ennen kaikkea ryhmän jäsenten välinen kirjeenvaihto ja haastattelut ovat tuoneet esiin runsaasti ennen tuntematonta materiaalia. Keskeisiä hahmoja ovat Onni Halla, Yrjö Jylhä, Uuno Kallas, Arvi Kivimaa, P. Mustapää, Olavi Paavolainen, Ilmari Pimiä, Elina Vaara, Erkki ja Katri Vala, Mika Waltari ja Lauri Viljanen. Heidän lisäkseen tapaamme ryhmään väljemmin liittyneitä, kirjailijoita, taiteilijoita ja kriitikoita.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

VAPAUS SAI NYT 12 UUTTA TILAUSTA

Nyt tuli 73 tilausta — kaikkiaan on Vapaus saanut nyt 369 tilausta, 48 uutta

Tähän katsaukseen saatiin 12 uutta ja 61 uudistusta, yhteensä 73 tilausta ja kun huomioidaan aikaisemmin hankitut, on Vapaus saanut 48 uutta ja 321 uudistusta, yhteensä 369 tilausta tämän ryntyksen aikana.

Uusien tilausten hankinnassa täyttivät tavoitteensa Winnipeg, Cochrane, Wanup ja Gillies Bay, B.C.

Tähän katsaukseen saatiin tilauksia seuraavilta:

Tilaaja, St. Boniface, Man., 1 uudistus.

Aini Andelin, Prince George, B.C., 1 uudistus.

Tilaaja, Winnipeg, Man., 1 uusi tilaus.

Miriam Alanen, 1 uudistus ja tilaaja, 1 uudistus, kaikkiaan Silver Mountainista 2 uudistusta.

Henry Rönty, 2 uutta ja 3 uudistusta sekä Juho Nissinen 8 uudistusta, Yhteensä Torontosta 13 tilausta. Uusien tilausten tavoite oli 5 tilausta ja tähän mennessä on hankittu 7 uutta, joten on kaksi tilausta jo rapioiksi.

W. Wäyrynen, 1 uudistus, Sara Tuomi, 1 uudistus, Katri Maklin, 1 uudistus, A. T. Hill, 1 uudistus ja Antti Pitkänen, 1 uudistus, kaikkiaan Port Arthurista 5 tilausta.

Niko Piispanen, Beaver Lake, 2 uudistusta.

Manda Ranta, Vancouver 1 uusi ja 5 uudistusta. Vielä puuttuu yksi tilaus uusien tilausten tavoitteesta.

Mary Nevala, Nipigon, 1 uudistus.

O. Viitanen, Cochrane 1 uusi ja 1 uudistus. Uusien tilausten tavoite tuli täytetyksi.

Eino Lehtola, 2 uudistusta, kontori 1 uusi, 4 uudistusta ja Tilda Männistö 1 uusi tilaus — kaikkiaan Sudburysta 8 tilausta. Tähän mennessä hankittu 8 uutta tilausta, tavoitteen ollessa 5.

Emil Hankila, South Porcupine, 2 uudistusta.

Maria Kirkwood, Wanup, 1 uusi ja 1 uudistus. Uusien tilausten tavoite täyttyi.

Tilaaja, Aurora, 1 uudistus.

Emma Tuomi Kirkland Lake, 1 uusi ja 2 uudistusta. Nyt tuli jo yksi uusi tilaus rapioiksi.

Tilaaja, Garson, 1 uudistus.

Tilaaja, Creighton Mine, 1 uudistus.

Otto Leinonen, Porcupine, 1 uudistus.

Martha Ekholm, Timmins, 2 uudistusta.

Tilaaja, Meadow Portage, 1 uudistus.

Tilaaja, Larder Lake, 1 uudistus.

A. Hytiäinen, Haney B.C., 2 uudistusta.

Tilaaja, Sicamous, 2 uudistusta.

Eino Simonen, Sault Ste. Marie, 1 uusi tilaus. Vielä puuttuu yksi tilaus uusien tilausten tavoitteesta.

Sam Rautanen, Redbridge, 1 uudistus.

Tilaaja, Hamilton, 1 uudistus.

Tilaaja, Val Caron, 1 uudistus.

Tilaaja, Jaffrey, 1 uudistus.

Tilaaja, New Westminster, 1 uudistus.

Vilma Niskanen, Bruce Mines, 1 uudistus.

J. Pärssinen, Wahnapitae, 1 uusi tilaus. Wahnapitae on täyttänyt uusien tilausten tavoitteen 300 prosenttisesti.

Senja Kangas, Mattawa, 2 uudistusta.

Victor Kangas, Montreal, 1 uudistus.

Tilaaja, Gillies Bay, B.C., 1 uusi tilaus.

Monet kiitokset kaikille tilausten hankkijoille ja tervetuloa uudet tilaajat lehtemme lukijakuntaan.

Lepokodin tiedonantoja

Lausumme uudet jäsenet yhdistykseemme tervetulleeksi.

Uudeksi talonmieheksi neljästä paikan hakijasta tuli valituksi 52-vuotias Yrjä Veikko Ojala Port Arthurista. Talon asukkaat pitävät yövahtia Lepokodissa. Kiitämme heitä vapaasta toiminnasta. Samoin talkootöissä on ollut useita miehiä, kiitos heille.

Vuosikokous on lähellä ja sen takia muistutamme, että huolehdittaisiin jäsenmaksujen päivän tasolla pitämisestä. Uudet ja entiset jäsenet huomioikaa, että siten olette mukana tukemassa sairaalayritystä.

Uudet kirjemerkit ovat aivan lähiaikoina käytännössä ja jo etukäteen kiitämme lahjoituksistanne.

Syysjuhla oli erittäin onnistunut ja siitä kiitämme kaikkia kannattajia. Tulot ovelta olivat $419.80 ja menot yhteensä $168.00. Naisten Voiman tulot $240.53. Kiitos naiset. Kiitämme myös mrs. Liisa Maunusta, mrs. Toini Ruotsalaa ja mrs. Aueria lahjoituksista kahvipöytäämme. Ruokakorin lahjoitti Naisten Voima ja sen sai mrs. Seppänen. $5.00 lahjoitti Pekka Puhakka ja sen sai mrs. Kumpulainen, nuken lahjoitti Pentti Mikkola ja sen sai mrs. Elina Salo, pyykkipinnapussin lahjoitti mrs. Reynolds ja sen sai mrs. Harinen. Sydämellinen kiitos lahjoittajille.

Lahjoituksia kukkarahastoon: Erick Ennilän muistolle $89.50, Otto Johanssonin muistolle $59.25 ja mrs. Henryn muistolle $64.50.

Sairaalarahastoon lahjoitettu: mr. ja mrs. Pesonen $100.00, Tuntematon $250.00, mrs. Flink $1.00, mrs. Billingsley $10.00, Erkki Autio $40.00 ja O. Sironen $20.00. Kiitos kaikille lahjoittajille.

Lahjoituksia täysihoitolaan: mrs. Kivipelto Gallen Kallelan "Tuonelan joutsen" taulu jäljennös, kapteeni Leo Suo puuastiallinen suolalohta, mrs. Ranta omenia, Kusti Tyback kolme laatikollista omenia, mrs. Päivärinta Ladysmith 23 ja puoli paunaa painavan kalkkunan, mrs. Rusanen kaksi laatikollista omenia ja G. Kalberg koivuja kuivuneiden tilalle. Käytettyjä vaatteita on lepokodille lahjoitettu useampien henkilöiden toimesta. Canadan Suomalaisen Järjestön edustajakokous Torontosta lähetti sähkösanoman täysihoitolaa kohdanneen tulipalon johdosta.

J. Varila
mainospäällikkö.

KIITOS

niille metsästäjille jotka antoivat sairaalle maistiaispalan molempaa lajia metsänriistaa. Olkoon onni osananne metsäretkillä.

Hipitset saisi panna puukot tuppeen joulun ajaksi. Viha synnyttää vastavihan, rakkaus vastarakkauden. Tehän osaatte rakastaakin?

Sitten viime sanat olkoon: kuolo milloin tulkoon, terve vapaus, kansain ihanuus!

J. SAIKKONEN
Whitefish Ontario

Dollarin jalusta horj . . .

(Jatkoa sivulta 2)

taa ja kultavaranto on noussut dollareissa laskettuna vuoden 1958 noin 600 miljoonasta dollarista 5,2 miljardiin dollariin viime vuoden lopussa. Myös tänä vuonna Ranska on jatkanut dollarien vaihtamista kultaan, mutta vain "normaalilla" tasolla. useat muut maat ovat menetelleet samoin kuin Ranska, mutta USA:n painostuksen johdosta varovaisemmin.

DOLLARIN ASEMA HORJUU

Dollarin ja kullan parikurssin säilyttämistä puoltaneet maat — ennen kaikkea USA ja Englanti — ovat viime päivinä vedonneet siihen, että USA on lujissa asemissa kaikesta huolimatta ja on valmistautunut kaiken tavoin kullan hinnan säilyttämiseen. Tosin USA:lla ei ole tällä hetkellä täysin vaihtokelpoista kultaa kuin kolme miljardia dollaria. Mutta kun kultavarastossa on 10 miljardia dollaria kultaa USA:n kotimaassa olevan dollarisetelistön katteena, niin se voi saada vapaaseen ulkomaiseen käyttöön tämän summan poistamalla yksinkertaisesti tämän katteen. Toisaalta on muistettava, että ulkomaiden hallussa eri puolilla maailmaa on dollareita noin 14 miljardin arvosta. Jos nämä kaikki esitetään vaihdettavaksi kultaan, on USA suorituskyvytön ja vanhan rahajärjestelmän romahdus valmis. Tällaista tuskin tapahtuu, sillä se veisi koko kapitalistisen maailman mukanaan — myös Ranskan. Niinpä Ranska tähän tuskin tähtääkään. Mutta se pyrkii voimaperäisesti tähän astisen dollarin ja kullan pakkokurssin muuttamisen siten, että kullan hintaa nostetaan ja samalla dollari menettäisi sen yksinvaltiutensa, jolla se on riistänyt niin hyvin kehitysmaita kuin kehittyneitä teollisuusmaita.

Luonnollisesti tilanteen kehitystä on mahdoton yksityiskohtaisesti ennustella. Se on kuitenkin äärimmäisen kireä, mistä merkkinä on mm. kultapoolin jäsenten ja OECD-maiden edustajien kokoontuminen pohti maan tilannetta, joka muodollisesti alkoi punnan devalvoinnista, mutta jonka aiheuttama myrsky syntyi vasta Ranskan esiintymisen jälkeen.

HYVÄÄ RUOKAA

KEITTOKIRJA JOKA INNOSTAA NOPEAAN JA HERKULLISEEN RUOANLAITTOON

Koko: 7¾" x 10½", käsittäen 534 sivua

351 valokuvaa — 16 herkullista värikuvataulua

HINTA SID. $13.50

HYVÄÄ RUOKAA on perustava opas nykykodin keittiöön. Sen resepteihin sisältyy arkiruokia ja juhlaruokia, kansallisia ruokalajeja ja vieraiden maiden erikoisuuksia, ravitsevia kodin ruokia, nopeita pikkuherkkuja illanistujaisiin, dieettiruokia — sekä taloudellisia ruokia laihan kukkaron päiviksi.

HYVÄÄ RUOKAA on oikotie taitavaan ruoanlaittoon. Sen joka reseptissä opetetaan kädestä pitäen eräitä ruoanlaiton 'peruskikkoja'. Lihan, kalan sekä muiden ruoka-aineiden valinnassa ja käsittelyssä annetaan tehokas pikakurssi.

Se on oikea opas keittiöönne koko elämänne ajaksi! ,

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Väyrynen nimitettiin sisäministeriksi

Helsinki. — Hallituksen virallinen täydentäminen suoritettiin osittain viime viikolla. Kansanedustaja Antero Väyrynen nimitettiin presidentin esittelyssä sisäasiainministeriksi joulukuun alusta lukien, jolloin nykyinen ministeri Martti Viitanen siirtyy Vaasan läänin maaherraksi. Viitaselle myönnettiin samassa esittelyssä vapautus hallituksen jäsenyydestä.

Sen sijaan kansanedustaja Eino Raunion nimittäminen uudeksi valtiovarainministeriksi siirtyi myöhempään ajankohtaan, kuten pääministeri Rafael Paasio on julkisuudessa maininnut. Mauno Koivisto hoitaa valtiovarainministerin tehtäviä vuoden loppuun ja siirtyy ensi vuoden alussa Suomen Pankkiin pääjohtajaksi.

Sisäministerin ja valtiovarainministerin palkkojen täydentäminen ratkaistiin viime viikon torstaina sosialidemokraattisessa puoluetoimikunnassa ja eduskuntaryhmässä.

Väyrysen nimitys aiheuttaa eduskunnassa ainakin yhden täydennysvaalin, sillä hänen tilalleen joudutaan valitsemaan uusi edustaja valtiovarainvaliokuntaan.

Sisäasiainministeri Väyrynen on syntynyt vuonna 1916 ja hänen kotipaikkansa on Oulu, jonka kaupunginvaltuuston puheenjohtajana hän toimi nykyisin muiden tehtävien ohella. Hän suoritti alemman oikeustutkinnon vuonna 1939 ja on toiminut apulaistaloustarkastajana. Väyrynen on nykyisin sos.dem. puolueen puoluetoimikunnan jäsen sekä eduskunnan jäsen vuodesta 1962.

Kiesinger Intiassa

New Delhi. — Länsi-Saksan liittokansleri Kurt Kiesinger aloitti neuvottelut Intian pääministerin Indira Gandhin kanssa. Eräänä pääaiheena keskusteluissa otaksutaan olevan Bonnin suhteet Pakistaniin ja Kiinaan.

Kiesinger on ensimmäinen liittokansleri, joka on vieraillut Intiassa. Hän saapui New Delhiin maanantaiaamuna ja pian sen jälkeen alkoivat neuvottelut.

Intia on huolestunut Länsi-Saksan ja Iranin kautta Pakistanille tapahtuvista F-86 pommikonetoimituksista. Intialaisten lähteiden mukaan Indira Gandhi ei katso suopeasti Bonnin antamaa tukea Kiinan terästeollisuudelle.

Näiden kysymysten lisäksi neuvotteluissa otaksutaan käsiteltävän Länsi-Saksan taloudellista apua Intialle sekä bilateraalista kauppaa.

Sask. CCF nyt NDP

Saskatoon. — 536 edustajaa Cooperative Commonwealth Federationin (CCF) vuotuisessa kokouksessa äänestivät ylivoimaisesti puolueen nimen muuttamiseksi New Democratic Party, Saskatchewanin osa.

Kaksi-kolmasosan enemmistö tarvittiin sääntö muutoksen toteuttamiseksi mutta käden-nosto äänestys ilmaisi että se oli helposti saavutettu. Ainoastaan noin 50 henkeä vastusti ehdotusta.

Aate Saikkonen kuoli torstaina

Kirkland Lake, Ont. — (Puhelintieto) — Pitkäaikainen Kirkland Laken asukas ja hyvin tunnettu kansalaisemme Aate Saikkonen kuoli Kirkland District sairaalassa pitkäaikaisesn sairauden murtamana torstaiaamuna, marraskuun 30 päivänä.

Lähinnä suremaan jäi yksi poika Torontossa.

Vainaja haudataan Symington hautaustoimistosta lauantaina, joulukuun 2 päivänä kello 1.30 ip.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Kaali on kotoista ruokaa

Satutteko tietämään, että kaalit muodostavat ravinto-opillisesti sangen tärkeän ryhmän. Kaalista saadaan sangen runsaasti kalkkia, C-vitamiinia ja karotiinia. Lisäksi vähän kaloreita sisältävien kaalien käyttö on omiaan keventämään ruokavaliota. Tavallisimmat kaalilajit ovat kaiken lisäksi suhteellisen halpoja ja tuoretta kaalia on saatavana miltei mihin vuodenaikaan tahansa.

KAALILAJIKKEITA

on monia. Tunnetuin ja eniten käytetty on tavallinen keräkaali, mutta monet muutkin lajit menestyvät maassamme ja ansaitsevat kyllä tulla tunnetuiksi.

Keräkaalin kaltainen on kurttu- eli savoijikaali, jonka ryppyiset, tummanvihreät lehdet muodostavat löyhän kerän. Sitä syödään tavallisesti voin kanssa, mutta se sopii myös keittoihin ja muhennoksiin ja sellaisenaan salaatteihin käytettäväksi kuten kerä ja kukkakaalikin.

Kiharalehtinen, tavallisesti vihreänä lajikkeena viljelty lehtikaali vetää vertoja ravintolähteenä jopa persiljallekin. Lehtikaalia sopii toki käyttää muuhunkin kuin koristeeksi, esim. keittoihin ja muhennokseen tai tarjota sitä linnun, lihan tai kalan lisäkkeenä.

Parsakaalista käytetään sekä varsi, että kukinto joko sinänsä suolavedessä keitettynä aromivoin tai voisuolan kanssa, tahi siitä valmistetaan muhennosta.

Belgiasta kotoisin oleva ruusukaali (brysselinkaali) on vanha kaalilaji, joka saattaa kasvaa jopa jalan mittaiseksi. Varren lehtihankoihin ilmestyy sivusilmuja, jotka kehittyvät pieniksi keriksi. Nämä pikku kaalit ovat ravitsevia ja hyvänmakuisia, mutta yleensä kalliinlaisia. Sen kasvattamista omassa puutarhassa kannattaa kokeilla. Pienet ruusukaalit kypsyvät nopeasti, ja niistä voi valmistaa keittoja, muhennoksia tai tarjota sellaisenaan liharuokien lisäkkeenä.

Kyssäkaali on erään kaalilajin mukulanmuotoiseksi turvonnut juuriosa, Suomessa sangen vähän tunnettu. Sitä voidaan käyttää lantun tapaan, mutta sopii myös tuoreena leivän päälle tai salaattiin. Kyssäkaali on erittäin nopeakasvuinen, sitä voi saada kaksikin satoa samana kesänä. Jotkut lajikkeet ovat vihreitä, jotkut taas lähes sinipunaisia, mutta väri ei vaikuta makuun millään tavoin.

KAALIN ESIKÄSITTELY

Kaalin puhdistus ennen käyttöä on hyvin yksinkertaista. Usein riittää huolellinen pesu. Kerän muodostavista kaalista poistetaan päällimmäiset huonot lehdet, ja se liotetaan miedossa etikkavedessä ennen käyttöä, jotta mahdolliset etanat ja toukat saataisiin pois. Kyssäkaali käsitellään kuten juurivihannekset.

KAALIN KEITTÄMINEN

Kaalia keitetään aina aluksi ilman kantta, jotta vatsaväänteitä aiheuttavaa rikkiyhdisteiden hajoamista ei tapahtuisi. Kukkakaalin samoinkuin keräkaalinkin keitinveteen on hyvä lisätä hiukan etikkaa.

Kaalin keitinvedet käytetään aina ruoaksi, joko keittojen tai muhennosten ja kastikkeiden liemeksi. Pakastettujen kaalien keittoaika on enintään puolet tuoreiden keittoajasta, sillä ennen pakastamista on jo esikypsytetty.

Kaaliruokia valmistettaessa niitä useinkin kypsennetään liian kauan. Suositeltava keittoaika eri kaalilajeilla on:

Kukkakaalin koosta riippuen 10—20 min. Parsakaali 8—15 min. Ruusukaali 10 min. Valko- eli keräkaali 15—20 min. (talvikaali 34—45 min.) Punakaali 20—30 min. Kyssäkaali 40—50 min.

Helposti kotipaperista

Kaipaako keittiönne pientä piristystä näin syksyllä? Vai pitäisikö muutkin perheen säilytystilat panna kuntoon? Silloin tarvitsette virkeitä ajatuksia, hiukan aikaa ja kotipaperia. Perheenemännän käsissä muodostuu näin perheen säilytystila kuin uudeksi.

Kotipaperilla on kunkin kätevyyden mukaan tuhat ja yksi käyttöä. Se yksi ja kaikkein yleisin käyttö on tietysti hyllyissä. Hyöty on kahdenlainen, saadaan hyllyihin värikkyyttä ja tyyliä, myös vanhat lohkeilleet maalipinnat peittyvät, mutta samalla myös saadaan puhdistettavia ja siistejä pintoja.

Nykyiset kotipaperit ovat muovipäällysteisiä ja kestävät vaikkapa kiehuvalla vedellä pesemistä. Kosteus ei pääse tunkeutumaan niiden läpi.

Entä nuo monet valittavissa olevat mallit? Modernia vai romanttisia kukkia? No sehän on makuasia ja jokaisen mieltymystensä mukaan valittavissa. Valmistuksen kannalta tuotetaan joka vuosi uusia malleja, mutta kaikkia ei silti uusita. Suositut mallit voivat pysyä tuotannossa monia vuosia.

Muovipintainen kotipaperi kiinnitetään siten, että pinta jää tasaiseksi ja helposti pyyhittäväksi. Tuhannen muun pienen niksin joukosta poimittakoon myös vaatenaulakot. Säilytystiloista saadaan vaatelaatikoita käyttämällä hyvin huolitellun näköisiä. Vaate ja kenkälaatikoita voi siten itse kätevästi rakennella mista tahansa täysipaivelleesta pahvilaatikosta käyttötarkoituksen mukaiseksi. Nimilappu sisällöstä vielä kylkeen, niin ei tarvitse eri laatikoihin kurkistella.

Saman periaatteen mukaan jostakin hylätystä laatikosta tai vaikka peltisestätölkistä syntyy paperikori. Kiinnittämiseen voidaan tässä tapauksessa käyttää liimaa, hyllyissä toki vain nastoja, teippiä tms.

Varsin huomattava kotipaperin käyttöalue on kirjojen päällystys. Jokainen tietää tämän suojakeinon merkityksen nuoren väen koulukorjoissa, mutta kyllä muidenkin useasti käytettyjen kirjojen ja hakemistojen kansissa se tekee hyviä palveluksia. Keittokirja, emännän aapinen, on eräs näistä kirjoista, joiden käyttöolosuhteet ovat suorastaan vaativat.

Mainittakoon vielä kotipaperin käytöstä jonkin rajoitetun seinäpinnan suojaaminen ja vaikka kakkupaperi. Sehän on tarvike, jollaista ei juuri ole silloin, kun sitä tarvitsisi. Kotipaperista sen leikkaa hetkessä ja koristelee esim. reunahapsutuksin.

Paita miestä myöten

Hyvä pukeutuminen ei ole keikarointia eikä mukava pukeutuminen huolimattomuutta ja huolettomuutta. Tyylikäs mies erottuu joukosta "vaivattoman" ulkonäkönsä vuoksi. Vaatteet eivät saa kiinnittää toisten huomiota puoleensa niin, että ihminen ja hänen persoonallisuutensa hukkuu muodikkuuteen. Todella tyylikäs mies esiintyy käyttäytyy ja pukeutuu asiallisesti ja aina tilanteen mukaan.

Miehisen pukeutumisen eräs tärkeimpiä yksityiskohtia on huoliteltu, hyvästä ja helppohoitoisesta materiaalista valmistettu paita. Klassisen valkoisen rinnalle on nykymuoti nostanut hillityt ja virkeät pastellisävyt, joista etenkin vaalean sininen näyttää saavuttaneen suomalaisten miesten suosion.

Elävyyttä ja vaihtelua paitamateriaaleihin tuovat kankaisiin kudotut effektilangat, joiden muodostamat ruutu- ja raitakuosit sopivat hyvin muihin nykyaikaisiin asusteihin.

Pienenä vihjeenä paidan pesijälle korrottakoon tässä yhteydessä, että kauluksin kärkiin kerääntyvät rumentuvat tummat pölyn aiheuttamat läikät voidaan välttää ripustamalla paita kuivamaan vaateripustimelle ja kääntämällä samalla kauluksen kärjet ylöspäin. Kun vettävaluva paita on nostettu ripustimelle kuivamaan niin, että kaulus on pystyssä, pääsee vesi valumaan kauluksen kärkinipukoistakin esteettä. Paita pysyy näin huoliteltuna siistinä eikä pölyä keräänny paidankauluksen kärkiin.

Paitaa liikkeessä valittaessa on syytä muistaa, että vaikka kaulusnumero onkin tiedossa ja paita muutoinkin on sopivan kokoinen vaihtelee jokaisen käsivarsien pituus jonkin verran. Nykyään on saatavissa paitoja, joissa hihan pituus on joko normaali tai sitä lyhyempi tai pitempi. Liian pitkä hiha on käytännössä hankala ja epämukava, liian lyhyt puolestaan ei koskaan vaikuta huolitellulta. Nykymuodin mukaisesti on kalvosiinkäänteen näytettävä puvun hihansuusta noin puoli tuumaa.

Suomalainen Turkkuri Sudburyssa
Lyhennyksiä, korjauksia, muodistuksia y.m. turkisalan töitä ammattitaidolla.
UUSIA TURKKEJA tilauksesta mittojen mukaan.
JACK'S FUR SHOP
PUH. 673-2718
3 FIR LANE SUDBURY
(18-25-2-9)

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKAN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SAILYTETAAN — LAHETETAAN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Lastenkomitean järjestämä bingoilta on Finnish haalilla torstaina jouluk. 7 pnä klo 7.30 illalla. Tulot tästä tilaisuudesta käytetään pikku lahjojen ostamiseksi lapsille ja muunkin ilon hankkimiseksi heille heidän joulujuhlassaan. Bingovoittoja ottavat kiitollisuudella vastaan Martta, Anja ja Rauha.

CSJ:n Sudburyn osaston kokous pidetään Finnish haalilla tiistaina, jouluk. 5 pnä klo 7 illalla. Kaikkien läsnäolo välttämätön. Johtokunta kokoontuu tuntia aikaisemmin.

Laatikkopäivälliset Wanupin haalilla sunnuntaina, jouluk. 3 pnä klo 12 päivällä. Terveuloa.

Lasten joulujuhla on Finnish haalilla sunnuntaina, jouluk. 17 pnä, klo 2 ip. Sudburyn ja Wanupin lapset esittävät ohjelman. Tervetuloa.

Suomen itsenäisyyspäivän juhlaa vietetään Finnish haalilla sunnuntaina jouluk. 10 pnä 2 ip.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1-11 ip.

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

Siion Seurakunta
33 Lorne St. S. Sudbury
KOKOUKSET
Torstai, 7.30 Raamattutunti
Sunnunt. 10 Pyhäkoulu
10 Aamukokous
7 Herätyskokous
Radiolähetys joka sunnuntaiaamu klo. 8.30, radioasema CHNO—900.
TERVETULOA!

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Suomen itsenäisyysjuhla Finnish haalilla 10 pnä

Viikon kuluttua sunnuntaina, siis joulukuun 10 päivänä, vietetään Finnish haalilla Suomen itsenäisyyden 50-vuotisjuhlaa, alkaen juhla kello 2 ip.

Tämän merkkivuoden kunniaksi on juhlaan varattu monipuolinen ja arvokas ohjelmisto ja sisäänpääsy on vain $1.00. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

Aikaisemmin ilmoitetun ohjelman lisäksi esitetään Suomen itsenäisyysjuhlavuoden neuvottelukunann Canadan ja Yhdysvaltain suomalaisten käyttöön luovuttama dokumenttielokuva "Suomen itsenäisyyden tie", jonka valmistamisen yhteydessä sanotaan "kahlatun" 90,000 metriä (270,000 jalkaa) Suomi-filmin arkistoa. Filmikuvaa ennakkotietojen mukaan Suomen historiaa viime vuosisadan alkupuolelta saakka.

Lasten joulujuhla jouluk. 17 pnä

Tavanomaista lasten joulujuhlaa vietetään Finnish haalilla tänä vuonna joulukuun 17 päivänä, kello 2 i.p. Lapset harjoittelevat kovalla innolla ohjelmaa tähän omaan juhlaansa. Laulu kaikuu ja leikeissä nauru raikuu torstai-iltaisin Finnish haalilla lasten valmistaessa ohjelmaansa. Ja on siellä pieniä runoniekkojakin.

Ja wanupilais-lapsukaiset harjoittelevat sunnuntai-aamuisin Wanupin haalilla, Margaret-tädin johdolla voimistelua, leikkejä ja lauluja, ja he ovat luvanneet tulla yhdessä viettämään joulujuhlaa sudburylaisten lasten kanssa Finnish haalille. He tulevat voimistelemaan meille, ja myöskin laulamaan, että tänä vuonna juhlastamme tulee oikein erikoisen vaihteleva ja mikä suurin ilomme, paljon lapsia.

Niin, ja joulupukkikin on luvannut poiketa meidän ahkeria lapsukaisia tervehtimään. Ja lapsille tarjotaan tavanomaisia herkkuja, lastenkomitean taholta.

Ensi torstaina, siis joulukuun 7 pnä on Finnish haalilla bingo-tilaisuus, alkaen kello 7.30 i.p. Lastenkomitea on järjestänyt tämän tilaisuuden juuri tätä lasten joulu-iloa silmällä pitäen. Tervetuloa joulujuhlaan ja bingoiltaan.

RAUHA-TATI.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjasta

Aarne Kummu, Sudburysta, on lahjoittanut $2.00 kansalaistemme sairashuoltotyön tukemiseksi Sudburyn alueella. CSJ:n Sudburyn os. sairashuoltokomitea esittää sulimmat kiitoksensa lahjoituksesta.

William Lammi kuoli torstaina

Bel Air hoitokodissa Sudburyssa kuoli torstaina marraskuun 30 päivänä William Lammi 64-vuotiaana. Hän oli syntynyt Copper Cliffissä ja käynyt koulunsa Broder kunnassa. Lammi oli maanviljelijänä vuoteen 1950, jolloin hän muutti Sudburyyn kirvesmiehen töihin. Vuonna 1965 hän muutti Wanupiin. Hoitokodissa hän ehti olla puolitoista vuotta.

Vainajaa lähinnä kaipaamaan jäivät: Kaksi veljeä, John Capreolissa ja Rainer Broder kunnassa sekä yksi sisko, mrs. Annie Eloranta Port Arthurissa.

Hautaustoimitus tapahtuu Jackson & Barnardin kappelissa perjantaina kello 3 ip. ja haudataan Park Lawn hautausmaahan.

Kuolemaan johtanut junan ja lumikelkan yhteenajo

Yksi poika kuoli ja toinen loukkaantui jouduttuaan moottorilla toimivan lumikelkan kanssa junan ruhjottavaksi 4:n Avenuen tasaylikäytävällä keskiviikkoiltana.

Onnettomuudessa sai surmansa 15-vuotias Richard McCoshen. Hänen toverinsa, myös 15-vuotias Kenneth Wright loukkaantui ja oli Sudburyn General sairaalaan vietäessä hengenvaarallisessa tilassa mutta nyt on ilmoitettu hänen olevan kohtalaisessa voinnissa. Hän ei ole vielä voinut antaa mitään tietoja tapahtumasta. Poliisille ei ole tietoa kumpi pojista ohjasi kelkkaa.

Tämä oli ensimmäinen vakava moottorikelkkaonnettomuus Sudburyssa.

Liikennekuolemia on Sudburyssä tapahtunut tämän vuoden aikana 15. Viime vuonna tähän mennessä niitä oli 11.

Kun joudutte ottamaan mustikoita isosta purkista, painelkaa tämän jälkeen soseen päälle voipaperi siten, että paperin reunat ovat ylöspäin. Jos hometta muodostuu, nousee se seuraavan kerran voipaperin mukana pois.

Arvokas kirjalahjoitus Suomi-viikon ansiosta Laurentian yliopistolle

Centennial vuoden merkeissä viime kesänä vietetyn Suomi-viikon ylijäämätuloista lahjoitettiin torstai-iltana Laurentian yliopistolle $500 hyvien kirjojen ostamista varten Suomesta.

Samassa yhteydessä lahjoitettiin yliopistolle ne kirjat mitä Suomen ulkomaaministeriöstä saatiin Suomi-viikon taide- ja käsityönäyttelyyn, mikä oli kesäkuun lopulla Laurentian yliopistolla. Osa näistä kirjoista jaetaan myöhemmin Sudburyn seudun muihin kirjastoihin.

Samassa yhteydessä lahjoitettiin yliopiston kautta Museoon noin 100 vuotta vanha käsin taottu kuparinen kahvipannu. Tämä Suomessa tehty kahvipannu on ollut mrs. Aino Tuurin ja perheen omaisuutena viimeksikuluneet 80 vuotta.

Kirja-, kahvipannu- ja rahalahjoituksen suoritti Canadan Suomalaisten Satavuotisjuhlakomitean (Sudbury) puolesta mainitun komitean puheenjohtaja K. R. Kaitila DC, ja sihteeri Mr. O. R. Laine sekä yliopiston kirjastossa työskentelevä mainitun juhlakomitean jäsen, Mrs. M. Piironen.

Lahjan vastaanotti Laurentian yliopiston presidentti mr. S. Mullins ja kirjaston johtaja, Isä Filion, jolle mr. Kaitila mainitun $500.00 shekin antoi.

Tämän lahjoituksen perusteella saa Laurentian yliopisto kirjastoonsa hyvää suomalaista kirjallisuutta vielä tulevienkin sukupolvien käytettäväksi, ollen se pysyvänä ja elävänä muistona viime kesänä vietetystä yhteisestä Suomi-viikosta, kuten kirja ja rahalahjoitustilaisuudessa huomautettiin.

Hyljättävä esitys

Joulukuun 4 päivän vaalien tärkeyttä korostaa osaltaan se, että samassa yhteydessä kun valitaan uusi pormestari, kontrollilautakunta ja valtuusto, tulee myös yleisäänestyksen perusteella ratkaisevaksi kaupungin vaalipiirien (wards) säilyttäminen tai romuuttaminen valtuusmiesten ja kouluhallintojen ehdokkaiden kohdalta.

Valitsijain ratkaistavaksi alistetaan kysymys; kannattatteko nykyisen ward-systeemin poistamista? "Yes" äänet tarkoittavat vaalipiirien (wards) poistamista ja "no" äänet niiden säilyttämistä.

Me olemme vakaan harkinnan perusteella "No" äänen kannalla ja toivomme, että kansalaisemme tekevät kaiken voitavansa sen hyväksi, että yleisäänestyksen tulokseksi tulee suuri ja lihava "no".

Jos valtuusmiehiä ja koululautakuntien jäseniä ei valittaisi vaalipiirien (kaupungissamme on 6 vaalialuetta) perusteella niin se tarkoittaisi, että nämä elimet joutuisivat entistä suuremmassa määrässä niiden armoille, joille on riittävästi rahaa suuria vaalivaroja vaatimien vaalikampanjoiden järjestämiseksi ja mainostamiseksi. Toiseksi kotienomistajat, vuokralaiset ja muut pikkuihmiset joutuisivat entistä kauemmaksi valituista edustajistaan. Kolmanneksi valtuusmieheksi ja koululautakuntien jäseniksi pääsy tulisi "vasta-alkaville" ja vähävaraisille yleensä miltei yhtä mahdottomaksi kuin on "kamelin päästä neulansilmän läpi", kuten raamatussa sanotaan.

Vaalipiirien (wards) poistamisehdotus tarkoittaisi kansanvallan supistamista ja harvainvallan vaikutuksen lisääntymistä kaupunkimme asiain hoidassa.

Siksi pitäisi toimia ja äänestää "no" äänten hyväksi.

MYRKKYÄ MASSATUHOASEENA USAlla VIETNAMIN SODASSA

Roskilde. — Yhdysvaltain sotarikoksia Vietnamissa tutkivassa Russellin tribunaalissa esitti todistajalausuntoja 37-vuotias Nguyen Hong Phuong. Viime vuoden elokuussa hän joutui pommituksen uhriksi ollessaan työssä pellolla. Hän sai pahoja palohaavoja amerikkalaisesta helikopterista pudotetusta napalmpommista. Hän näytti tribunaalille palohaavojen jäljet ja vioittuneet kätensä.

Ranskalainen-lääkäri Minkowsky, joka on tutkinut amerikkalaisten kemiallisen sodankäynnin seurauksia, ilmoitti, että Etelä-Vietnamissa on tänä vuonna joutunut myrkkyhyökkäyksen kohteeksi 135,000 ihmistä, joista 463 on kuollut myrkytykseen. Viime vuonna oli myrkytettyjen määrä 402 henkilöä.

KIDUTUKSIA

Roskilde. — Voisin tehdä vangeille mitä haluan, voisin kiduttaa vietnamilaisia kuoliaaksi kenenkään sitä vastustamatta tai ilman, että kukaan ryhtyisi tutkimaan asiaa, sanoi 23-vuotias amerikkalainen kersantti Peter Martinson Russellin sotarikosoikeudenkäynnin istunnossa Roskildessa.

Martinson selosti tribunaalin jäsenille osallistumisestaan Vietnamin sotaan. Hän mainitsi toimineensa erikoisosastojen kuulustelujen johtajana ja olleensa itse usein mukana vankien kiduttamisessa.

Hän mainitsi tietävänsä tapauksen, jossa eräs vanki kuoli, kun häntä oli ensin kidutettu sähkölaitteilla. Hän sanoi olleensa läsnä useissa kuulusteluissa, muttei muistanut yhtäkään tapausta, jossa olisi noudatettu vankien kohtelua koskevia Geneven sopimuksia. — Ehkä kidutusta käytetään joka sodassa, Vietnamissa sitä ainakin käytetään, sanoi Martinson lopuksi.

Sudburyn intiaanit haluavat oman toimintapaikan

Sudburyn ja ympäristön intiaanit ovat olleet ja yhä ovat halukkaita saamaan oman keskuspaikan toimintaansa varten mutta tarvitsevat $10,000, jonka summan hankkeen on arvioitu tulevan maksamaan.

Odawa-heimoon kuuluva mrs. Stella Kinoshameg intiaanien asiain osastosta sanoi tämän päivän nuorten erikoisesti haluavan saada jotain aikaan. Hän sanoi Sudburyssa olevan 250 intiaania, jotka voivat keskustaloa käyttää hyödykseen.

Muutamat intiaanit ovat käyttäneet YWCA:n huoneustoa ja kalustoa yhteisiin harrastuksiinsa

Nikkelialueen intiaanit ovat jo valinneet komitean tutkimaan mahdollisuuksia minne sanottu keskus tulevaisuudessa rakennetaan.

SAK ja STK Neuvostoliitossa

Helsinki. — Suomen työnantajain keskusliiton (STK) ja Suomen ammattiyhdistysten ja keskusliiton (SAK) yhteinen valtuuskunta matkusti lauantaina Neuvostoliittoon ystävyysviikon vierailulle.

Valtuuskuntaa johtaa SAK:n puheenjohtaja Niilo Hämäläinen, ja siihen kuuluvat STK:n toimitusjohtaja Päiviö Hetemäki, Työnantajain yleisen ryhmän toimitusjohtaja Lauri Saurama, Rakennusteollisuusliiton toimitusjohtaja Väinö J. Hintikka, Rakennustyöläisten liiton varapuheenjohtaja Viljo Pennanen sekä Työläisliiton puheenjohtaja Tapio Malmivuori.

SAK:n vieraiksi saapuu Suomeen Neuvostoliiton ammattiliittojen keskusneuvoston (VZSPn) valtuuskunta, joka on Suomessa kaksi viikkoa. Sen johtajana on VZSPS:n puhemiehistön jäsen Silajanov. (HS)

Huonekaluja maalatessa on hyvä pyyhkiä metallisiin osiin hiukan rasvaa. Maalitahrat on helpompia siten niistä poistaa.

VALITKAA UUDELLEEN
TOM ZAITZ
maanmittari
6. VAALIPIIRIN
VALTUUSMIEHEKSI
(28-30-2)

Caldarelli
lakimies
5. VAALIPIIRIN
valtuusmieheksi
(28-30-2)

KUOLLUT
Adolf Valfred Lund

kuoli Sudbury Memorila-sairaalassa perjantaiaamuna, joulukuun 1 pnä 1967, ollen 66 vuoden ikäinen.

Edesmenneen Aino Martha (Marttinen) Lundin puoliso (kuoli kesäk. 25 pnä 1967). Lähinnä suremaan jäi tytär, mrs. Harry (Aira) Kaven, North Hollywood, California, tyttären tyttäret Susan ja Monica, veljensä Nestor ja siskonsa mrs. August (Siiri) Halonen, molemmat Suomessa sekä siskonsa mrs. Ingrid Heikkilä, Sudburyssa.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre St. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista maanantaina, kello 11 ap. Park Lawn hautausmaahan.

Ystävät voivat käydä katsomassa lauantaina jälkeen 7.30 illalla.

O'Keefe Centre Suur-Toronton huollettavaksi

(Jatkoa sivulta 1)

voo O'Keefe Centreä siltä pohjalta miltä komppania osti tämän Front-kadun varrella olevan teatterialueen 2,750-000 dollarin hinnasta noin kymmenen vuotta sitten. Kaupunki maksaisi 275,000 dollaria vuodessa seuraavan kymmenen vuoden aikana, minkä jälkeen se saisi täyden omistusoikeuden maahan ja tähän 10 miljoonan dollarin arvoiseen teatterirakennukseen. Kaupunki alkaisi käyttää teatteria v. 1968, vuokraten rakennusta yhtiöltä $1,00 vuodessa, kunnes viimeinen maksuerä olisi maksettu tonttimaasta.

Mr. Allen sanoi, että kunnallisverot O'Keefe Centrestä maksettaisiin ovituloista ja jos ne eivät riittäisi veroihin olisi kaupungin suoritettava vajaus lahjoitusten muodossa.

Valtuustolle tiedoitettiin, että O'Keefe Centren verot tulevat olemaan noin $360,000 tänä vuonna. Kunnallisverot ynnä $300,000 teatterirakennuksen arvon aleneminen, jonka Canadian Breweries ovat veloittaneet, on johtanut siihen, että se on vuosittain tuottanut tappiota siitä lähtien, kun teatteri avattiin v. 1960, sanottiin raportissa.

"Uuden johdon alaisena O'Keefe Centre voisi antaa paremman tilaisuuden vaihtelevammalle ohjelmalle," sanoi Mr. Allen valtuustolle.

"Voi ehkä olla ryhmiä ja järjestöjä, jotka olisivat halukkaita käyttämään O'Keefe Centreä vapaana olevina tunteina ja viikkoina," sanoi Mr. Allen vielä.

Kaupunginvaltuuston puhemies sanoi, että kunnallisen omistuksen alaisena kaupunki ei suorittaisi mitään teatterirakennuksen arvon alennuksia.

Bryssel. — Muuan kilpapyöräilijä joka halusi ostaa kiihotusainetta kilpailua araten, saikin rohtoa, jota maanviljelijät käyttävät sonnien astumiskunnon kohottamiseen.

Poliisit ovat pidättäneet tuotteen myyjän, 26-vuotiaan sosiaalityöntekijän Paul Genonin, joka on asuinseudullaan jonkinlaisen välskärin maineessa. Hän oli saanut apteekkituotteet väärentämällä reseptejä.

Genon möi viisi tablettia sonnien piristysainetta ja vaati toistakymmentä markkaa pilleristä. Poliisit yrittävät innokkaasti saada selville, käyttikö pyöräilijä lääkettä ja jos käytti, mikä oli tulos.

VIIMEINEN SANA

— Kersantti: "Arvelen, että kun sinä pääset armeijasta, odotat minun kuolevan, voidaksesi sylkäistä haudalleni.

Solttu: Ei herra kersantti, sen jälkeen kun heitän tämän univormun pois, en koskaan enää aio seistä jonossa.

SYDÄMELLISET ONNITTELUT
suomalaiselle väestölle
heidän juhliessaan Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivää jouluk. 6 pnä
Grace Hartman
SUDBURYN PORMESTARI

SUURI VALIKOIMA KAIKEN MERKKISIÄ
KELLOJA
• ACCUTRON
• BULOVA
• WITTNAUER
• LONGINE
• RODANIA
• ENICAR
• TIMEX
naisten sähkökelloja ja muita
Kellot ovat käytännöllisiä lahjoja.
MONIPUOLINEN VALIKOIMA ALAMME TUOTTEITA
MIKE MIZUIK JEWELLERS
123 CEDAR STREET
Puh. 674-1354
Vastapäätä Bell Telephone raken.
(30-2)

HEI, POJAT JA LESKIMIEHET!
Täällä olisi yksi keski-ikäinen leski, joka haluaisi tutustua teihin kirjeenvaihdon kautta. Alkää yhtään pelätkö kirjoittaa minulle, sillä vastaan kirjeenne heti mitä suuremmalla ilolla.
Nimimerkki:
TAVATAANKO JOULUNA
P. O. BOX 69, SUDBURY, ONT.

JÄRJESTYNYT TYÖVÄKI SUOSITTELEE
PORMESTARIKSI
JIM CORMACK
KONTROLLILAUTAKUNTAAN
ROBERT DESMARAIS — BILL ELLIS
JACK RAFTIS — ANDY ROY
VALTUUSMIEHIKSI
1. vaalipiirissä
AIME DECHEVIGNY — BOB GOWER
2. vaalipiirissä
GIB GILCHRIST — MAURICE LAMOUREAUX
3. vaalipiirissä
ROGER JOLY — ALPHEGE THERIAULT
5. vaalipiirissä
REG. JOHNSON — JOHN SORGINI
6. vaalipiirissä
KEN LEE — TOM ZAITZ
HYDRO KOMISSAAREIKSI
TED DASH — ROGER LEVERT
KANSAKOULUTRUSTEISIKSI
1. vaalipiirissä
STU DICKSON — WALTER MACLEOD
2. vaalipiirissä
NORM YOUNG — JAMES BURNS
5. vaalipiirissä
BILL SOMERS — FRANK FLOWERS
WATERS KUNNAN ESIMIEHEKSI
CHARLES WHITE
CHELMSFORDIN VALTUUSTOON
BILL SINCLAIR
RAYSIDE KUNNAN VALTUUSTOON
TOM BURROWS
Julkaisee: The Sudbury and District Labour Council (C.L.C.)

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentä vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

5 vuoden aikana pormestarina ollessani EIVÄT VEROT NOUSSEET!

• Tarmokasta johtoa rehellisten ja tarkkojen kulutusmenetelmien kanssa.
• Asettaa painostusta maakuntahallitusta kohti saadaksemme $1,200,000 lisää apurahoja vuodessa.
Joulukuun 4 pnä äänestäkää pormestariksi
FABBRO, Joe X
(30-2)

TALON MYYNTI-, OSTO- JA VAKUUTUSASIOISSA käyttäkää:
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
Canadan suurin suomalainen kiinteistöjen välittäjä
PENTTI PENTTILA Kotiin 675-2941
OLIVER R. LAINE Kotiin 674-4167
Konttori 675-6427
125 DURHAM ST. S. SUDBURY, ONTARIO